

**Conceptverslagen van de vergaderingen van de statencommissies ter
behandeling van de Programmabegroting 2004**

Oktober 2003

Bijlage bij het Commissieadvies dd 30 oktober 2003 inzake statenvoorstel PS2003BEM45
(Programmabegroting 2004)

1. Commissie ZCW dd 6 oktober 2003
2. Commissie WEM dd 6 oktober 2003
3. Commissie IME dd 9 oktober 2003
4. Commissie REG dd 27 oktober 2003
5. Commissie BEM dd 27 oktober 2003

1. Commissie ZCW dd 6 oktober 2003

CONCEPTVERSLAG van de vergadering van de commissie Zorg, Cultuur en Welzijn uit provinciale staten op 6 oktober 2003 in het Provinciehuis

Aanwezig:

Mevr.drs. A.J. Dekker (voorzitter), mevr.mr. J.G.J. Kamp (gedeputeerde), dhr. J.G.P. van Bergen (gedeputeerde), dhr.dr. R. Bisschop (SGP), dhr. M. van Dijk (PvdA), dhr. H. Hooijer (VVD), mevr. G.B. van Keulen-Saenger (D66), dhr. S.J. Klarenbeek (VVD), dhr. H.R.A.L. Klein Kranenburg (CDA), dhr. C.J. van Kranenburg (ChristenUnie), mevr. A.E. Melse-Barten (SP), dhr. W. de Niet (CDA), dhr.drs. B. Nugteren (Groen Links), dhr.drs. J.P. Overbeek (PvdA), mevr. P. Pieper-Hagen (CDA), dhr. P.C. Pollmann (PvdA) alsmede mevr. drs. J. Vonk-Vedder (CDA);

Afwezig:

Dhr.drs. A. Najib (PvdA) alsmede dhr.drs. J.H.A. van Oostrum (VVD);

Overige aanwezigen: mevr.drs. J.J.C. Stam (adj. griffier) en mevr. G. van Weerd (notuliste).

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering met een woord van welkom. De heer Van Dijk meldt dat hij de heer Najib vervangt.

...

4. Programmabegroting 2004

De voorzitter geeft de fracties gelegenheid om zich over voorliggend document uit te spreken.

De heer Nugteren is van oordeel dat deze begroting te weinig informatie bevat. Concrete voorstellen ter uitvoering van het Coalitieakkoord ontbreken. Deze begroting is opgesteld in een periode van grote bezuinigingen. Het effect zal zijn dat de activiteiten en taken van de provincie onder zware druk zullen komen te staan. Hij vindt het van groot belang dat de provincie "de punten op de i gaat zetten, ook qua projecten".

Zijn fractie hecht zeer aan de sociale agenda. De sociale cohesie is voor de samenleving van groot belang. De provincie heeft op dat gebied een belangrijke taak. Spreker verwijst naar de problematiek rond dak- en thuislozen, die inmiddels ook op het platteland wordt gesignaleerd. Ook daarvoor moet de provincie beleid ontwikkelen.

Zijn fractie vindt de jeugdzorg van groot belang, temeer daar de verantwoordelijkheid voor de jeugdzorg vanaf januari 2004 voor rekening komt van de provincie. De wachtlijst verdient extra aandacht. Ook moet de bureaucratie in de jeugdzorg worden bestreden.

Expliciet aandacht vraagt zijn fractie voor de armoedebestrijding. Hij vindt daar te weinig van terug in voorliggende begroting. Hij begrijpt dat er in 2005 zelfs op de armoedebestrijding zal worden bezuinigd. Zijn fractie is daar op tegen.

De provincie dient de nodige aandacht te besteden aan de bestrijding van de groot stedelijke problematiek in de steden Utrecht en Amersfoort. Spreker noemt in dit verband specifiek Kanaleneiland en de vroegtijdige schoolverlaters.

In het Coalitieakkoord werd aangegeven dat er extra financiën zouden worden ingezet voor de breedtesport, echter, het lijkt erop alsof de extra reservering in de kadernota 2003 ad 134.000,- euro al weer in de begroting 2004 wordt geschrapt. Hij hoopt niet dat de extra impuls voor de breedtesport slechts voor 1 jaar zou gelden.

Spreker memoreert voorts dat de nota Sportbeleid al gereed zou zijn, alvorens de begroting zou worden besproken, echter, dat is niet het geval.

Voorts stelt zijn fractie dat het vrijwilligerswerk een prominentere plaats in de plannen van de provincie Utrecht moet krijgen.

De heer Bisschop verwijst naar beleidstaak 2.3. Hij vindt het een goede zaak dat de provincie actief is ten aanzien van toezicht en beheer rondom het cultureel erfgoed. Graag wil hij weten hoever het toezicht van de provincie strekt ten aanzien van de gemeentelijke plannen, daar waar het gaat om het cultureel erfgoed. Een striktere bewaking door de provincie dienaangaande heeft zijn voorkeur. Op pag. 65 wordt melding gemaakt van het overboeken van kredieten van 2002 naar 2003. Zijn vraag is of die plannen niet gerealiseerd zijn en of er daardoor gelden vrij gaan vallen. Naar aanleiding van pag. 122 laat hij weten dat de samenhang tussen zorg en welzijn van groot belang is, juist om verkokering tegen te gaan. Hij juicht het integratiebeleid van zorg en welzijn toe. Spreker noemt het vrijwilligerswerk "het cement in de samenleving". Dit draagt ook bij tot cohesie in de buurtschappen. Hij onderstreept dan ook de opmerking dienaangaande van Groen Links. Naar aanleiding van pag. 130 merkt hij op dat zijn fractie voorstander is van de culturele agenda, echter, elementen als jeugdtheatergroepen kunnen niet op sympathie van zijn fractie rekenen. Naar aanleiding van pag. 132, constateert hij dat de provincie het belang van de regionale omroep onderstreept, alleen, kijk- en luistercijfers zijn niet voorhanden. Hij stelt voor de kijk- en luistercijfers te onderzoeken teneinde zo ook het rendement van de ingezette financiële middelen te kunnen meten.

De heer Klein Kranenburg merkt op dat in deze begroting bezuinigd wordt op archeologie, wat betekent dit voor het PAC?

Voorts vraagt hij wat een verhoging van 1 opcent uiteindelijk voor de automobilist in de provincie gaat inhouden. Duidelijk is dat de verhoging van opcenten de provincie jaarlijks € 1,5 miljoen extra oplevert.

Graag wil hij een korte notitie ontvangen waarin de samenhang tussen de cultuurnota, het cultuurbeleid en het cultuurconvenant wordt geschetst. Dat brengt meer structuur aan en geeft meer zicht op de tijdplanning.

De sociale agenda heeft een onderdeel dat te maken heeft met het programma "Wel Thuis". Hij vraagt of er voldoende aangepaste woningen aan het einde van de looptijd van het programma kunnen worden gerealiseerd en of t.z.t. geëvalueerd wordt of de doelstellingen worden gehaald. Hij vindt de herijking van het sociaal beleid, pag. 123, een goed idee. Wel vindt hij dat op tijd moet worden afgesproken wanneer de commissie nieuwe programma's kan gaan beoordelen. Er mag geen te grote breuklijn gaan ontstaan ten opzichte van 2004 en 2005.

Zijn fractie doet het voorstel de gevolgen van de veranderingen duidelijk te maken voor de burgers. Op pag. 124 wordt de afbouw van subsidies voor kleine welzijnsinstellingen voorgesteld. Zijn fractie is het ermee eens dat de subsidies niet teveel moeten worden versnipperd. Wel wil hij vernemen welke kleine instellingen worden bedoeld en hoe dit voornemen zich verhoudt tot het vrijwilligerswerk. Spreker wijst erop dat een kleine instelling een groot bereik en brede uitstraling kan hebben en dat korting op subsidies het tegengestelde effect kan hebben. Een en ander vereist een zorgvuldige beoordeling.

In beleidstaak 5.3 wordt beschreven dat een aantal belangrijke zaken nog moet worden opgepakt. Zo moet er een goede analyse van de wachtlijsten worden opgesteld. Voorts wordt gevraagd om middelen voor nieuw beleid. Hij vraagt of daarmee ook het overzicht wordt bedoeld dat bij het statenprogramma gevoegd is en waar 80 onderwerpen op vermeld staan.

Zijn fractie heeft behoefte aan discussie over de jeugdzorg, gelet op het tekort van € 7,5 miljoen. Het is de vraag hoe men aan middelen kan komen voor jeugdzorg. Een en ander vraagt in deze commissie om extra aandacht.

Graag verneemt hij hoeveel multifunctionele bibliotheken er zijn en in hoeverre daaraan behoefte bestaat. Gaat de provincie dergelijke instellingen geheel of gedeeltelijk subsidiëren?

De structurele kosten ten behoeve van het erfgoedfonds lijken erg hoog te worden. Graag hoort hij daarover een uitleg.

Zijn fractie stemt in met de aangekondigde bezuinigingen op de pagina's 172 en 173, temeer daar het om samenvoegingen gaat.

Op pag. 63, historische lijnen, ontbreekt de beroemde "Stelling van Amsterdam". Zijn fractie stelt voor dit alsnog toe te voegen.

Spreker sluit zich aan bij de opmerking van de heer Nugteren over de breedtesport. Zijn fractie zal zich daar nader over gaan beraden.

Zijn fractie vraagt zich af of de aanpak van de zgn. zwart-witproblematiek op scholen en uitstroom van VO-leerlingen lukt. Spreker meent overigens dat de provincie ten aanzien van de infrastructuur voortgezet onderwijs uitsluitend een adviserende rol heeft.

De heer Hooijer verwijst naar pag. 62, laatste aandachtstreepje, 2^e regel: hier wordt bedoeld het "Verdrag van Valletta".

Op pag. 63 wordt voorgesteld een Provinciaal Monumentenfonds tot stand te brengen. Graag verneemt hij aan wie dit wordt voorgesteld en hoe, wat en op welke wijze moet worden bewerkstelligd. Dit punt komt ook terug op pag. 131.

Spreker vraagt of de ambities wel met incidentele middelen kunnen worden waargemaakt; zijn er inmiddels verwachtingen gewekt die niet kunnen worden nagekomen?

Een toelichting vraagt hij naar aanleiding van pag. 65, Mutatie a.g.v. BBV 2004, waar komt de storting uit voort.

Op pag. 138, risicoparagraaf, punt 4, voorfinanciering monumentensubsidies, wordt aangegeven dat daarvoor een bedrag van € 7 miljoen nodig is terwijl er eind 2002 slechts € 1,5 miljoen beschikbaar was. Graag hoort hij daarop een toelichting.

In deze paragraaf wordt melding gemaakt van een "positief risico". Hij maakt tegen deze term bezwaar. Dit moet worden vervangen door "een positief gevolg voor het risico".

Op pag. 121, provinciaal kader, 3^e aandachtstreepje, wordt aangegeven dat de Nota Sociale Cohesie Koepelnotitie Fysieke leefbaarheid na de herijking van het sociaal beleid komt te vervallen. Hij zou dat zeer betreuren. Het gaat hier om een dynamisch proces en hij vraagt hoe de provincie daarmee om wil gaan.

Zijn fractie sluit zich aan bij de opmerking van de heer Nugteren over de breedtesport.

Naar aanleiding van pag. 122, vraagt hij wat het verschil is tussen "vraaggericht" en "cliëntgericht".

Naar aanleiding van pag. 124 vraagt hij of daadwerkelijk is nagegaan of er wel vraag is naar een aanbod van interculturele zorg.

Op pag. 125 wordt op de jeugdzorg ingegaan. Hij constateert dat de provincie enerzijds financiële middelen voor de jeugdzorg beschikbaar stelt maar anderzijds ook verantwoordelijk is voor toezicht op de jeugdzorg. Die wederzijdse afhankelijkheidsrelatie lijkt hem niet goed.

Mevrouw Pieper vraagt of de VVD geen extra financiële middelen voor de jeugdzorg wil inzetten.

De heer Hooijer antwoordt dat hij bedoelde te zeggen dat de provincie tegelijkertijd toezichthouder en subsidieverstrekker is voor de jeugdzorg. Dat kan de provincie in een lastig parket brengen.

Graag verneemt hij wat verstaan wordt onder Cliëntenraden (in gemeenten).

Op pag. 141 komt naar voren dat de Jeugdzorg met een groot structureel tekort te kampen krijgt. Hij vraagt of de provincie al eerder op de hoogte was van de verminderde rijksbijdrage; had de provincie de gelegenheid om gelden te reserveren voor de jeugdzorg?

Spreker wil graag vernemen of het de bedoeling is om alle musea in 2004 geheel, of slechts gedurende één dag per maand, gratis open te stellen. Overigens heeft hij begrepen dat deskundigen niet overtuigd zijn van het nut van zo'n maatregel. Voorst wil hij weten hoe de subsidie aan kasteel Amerongen beschikbaar wordt gesteld.

Op pag. 132 (indicatoren) worden geen exacte cijfers over 2001 en 2002 gegeven. Deze cijfers moeten z.i. concreet worden vermeld.

De gang van zaken rond PBCU lijkt een “gebed zonder eind”, daar waar het gaat om aanspraken op de financiële middelen van de provincie zodra zich tekorten voordoen. Spreker pleit voor een goede budgettering voor de provinciale bibliotheken zodat niet steeds bij de provincie wordt aangeklopt zodra zich een tekort voor doet.

De heer Pollmann laat weten dat zijn fractie redelijk positief is over voorliggende programmabegroting. Zo vindt hij het een goede zaak dat er toch ruimte is gevonden voor nieuwe beleidsinitiatieven.

Naar aanleiding van pag. 177 vraagt hij hoe de bezuinigingstaakstelling 2004 voor de dienst WEB wordt ingevuld en wat daarvan de consequenties zullen zijn voor het welzijnbeleid.

De provincie Utrecht krijgt per 1 januari 2004 de regierol voor de jeugdzorg en dat levert een financiële verplichting op van € 300.000,-. Spreker memoreert dat de provincie reeds extra middelen voor de jeugdzorg inzet. Deze commissie is nog in afwachting van een notitie over de jeugdzorg waarin o.a. wordt aangegeven hoe deze gelden zullen worden besteed, bv. voor het inkopen van extra zorg. Graag hoort hij wat dat concreet inhoudt. Bij voorkeur dient een en ander ook in de toegezegde notitie te worden uitgewerkt.

Graag hoort hij een toelichting op de voetnoot onder aan pag. 126.

Zijn vraag is vervolgens welke mogelijkheden de provincie heeft om gesubsidieerde zorginstellingen dwingend op te leggen om cliëntenraden te installeren. Zijn fractie hecht zeer aan goed functionerende cliëntenraden.

Zijn fractie steunt het beleid ten aanzien van de provinciale bibliotheken. Hij noemt het positief dat er een tussenrapportage zal verschijnen over de bibliotheekcentrale Utrecht.

De heer Van Kranenburg laat weten dat zijn fractie niets tegen jeugdtheatergroepen heeft, maar ook geen uitgesproken voorstander is.

Zijn fractie heeft wel vragen over de systematiek van deze programmabegroting. Een en ander zal in de statenvergadering naar voren worden gebracht.

Hij ondersteunt het verzoek om de kijk- en luistercijfers van de regionale omroep te laten analyseren.

Naar aanleiding van pag. 124 begrijpt hij dat de commissie nog een strategische beleidsnotitie over curatieve zorg kan verwachten in 2003. De vertaling daarvan kan dan pas in de begroting van 2005 plaatsvinden.

Hij onderschrijft de ambitie van G.S. om het percentage overschrijdingen van de aanrijtiden ambulances in 2006 op 4,9% te laten uitkomen.

Mevrouw Van Keulen vindt voorliggende begroting moeilijk leesbaar. Enerzijds worden er plannen aangekondigd in het uitvoeringsprogramma, anderzijds worden deze niet in totaliteit in de begroting vertaald. Als voorbeeld noemt zij het voornemen om de musea een dag per maand gratis open te stellen. Niet duidelijk is hoeveel dat gaat kosten.

Ook haar fractie onderstreept de opmerking van de heer Nugteren over de breedtesport.

Graag hoort zij hoe na 2003 wordt omgegaan met de budgettering voor kasteel Amerongen; uit de begroting komt dat niet naar voren.

Mevrouw Melse verwijst naar de bladzijden 122 en 123, Sociale Agenda. Zij vraagt of er bij gemeenten wel voldoende belangstelling is voor dit project en of de doelen realiseerbaar zijn. Op pag. 123 wordt melding gemaakt van Experimenteerregio's. Zij vraagt of het ministerie van VWS deze woningen mee kan financieren.

Spreekster verwijst naar een persbericht van de provincie over subsidiering ad € 4 miljoen in 2004 voor de bibliotheken in de provincie. Echter, dit bedrag vindt zij in voorliggende begroting niet terug.

De heer Van Bergen gaat over tot beantwoording van de vragen.

Hij onderschrijft de opmerking dat de begrotingssystematiek niet eenvoudig is. Overigens zullen bepaalde elementen in de systematiek van deze begroting nog moeten worden aangepast. Overigens ligt de programmabegroting van de provincie Utrecht landelijk gezien aan kop; de provincie Utrecht is al enkele jaren gewend om beleidstaken om te zetten in programma's.

Vragen zijn gesteld over de programmabegroting in relatie tot het Coalitieakkoord.

Spreker benadrukt dat het college van G.S. deze begroting daadwerkelijk wil gaan uitvoeren. De werkwijze wordt beschreven in de nota "Werk in Uitvoering", hetgeen een analyse is van het Coalitieakkoord.

Vragen zijn gesteld over de subsidie van € 4 miljoen ten behoeve van de provinciale bibliotheken. Een bedrag van € 3 miljoen wordt incidenteel als vernieuwingsimpuls toegekend en een bedrag van € 1 miljoen vormt de structurele bijdrage van de provincie. Een en ander is in het Coalitieakkoord verwoord.

Spreker wijst erop dat een bedrag van € 5 miljoen nog niet is ingevuld; dit wordt bestemd voor de strategische plannen. Alle andere bedragen uit de coalitieakkoord zijn in de stelposten van deze begroting terug te vinden.

Voorts zet hij uiteen dat de provincie verantwoordelijk is voor toezicht op beheer en onderhoud van het cultureel erfgoed. Al eerder heeft hij gemeld zorg te hebben over de Molenstichting. De provincie gaat 22 molens "tegen het licht houden" teneinde achterstallig onderhoud te analyseren. Hij zal later op deze kwestie terugkomen.

Gemeenten zijn primair verantwoordelijk voor hun eigen monumenten. De provincie kan gemeenten niet dwingen om monumentenlijsten op te stellen. Niet alle gemeenten hebben een dergelijk overzicht.

Overboekingen, genoemd op pag. 165, worden vanuit 2002 naar 2003 overgeheveld.

Hij zegt toe dat deze commissie volgend jaar inzicht zal krijgen in de kijk- en luistercijfers van de regionale omroep.

Een verhoging van 1 opcent extra levert de provincie een bedrag van € 1,15 miljoen extra op, dat is gemiddeld € 2,- per auto, afhankelijk van het gewicht van de auto. Gemiddeld zal de automobilist in 2004 een bedrag van € 7,- aan de provincie moeten afdragen.

Gevraagd is om meer samenhang in het cultuurbeleid. De provincie bereidt een nieuwe cultuurnota voor. In de loop van 2004 zal eerst een startnotitie worden gepresenteerd waarin de samenhang in het cultuurbeleid zal worden geschetst.

Vragen zijn gesteld over de bezuiniging van € 53.000,- in 2004 voor WEB.

Hij verzoekt de griffie de bezuinigingen van alle provinciale diensten door de diensten te laten toelichten en dat overzicht aan de statenleden toe te zenden.

Spreker zet uiteen dat de multifunctionele bibliotheek moet worden gezien in relatie tot de discussie over de totale vernieuwing van het bibliotheekwezen. De commissie heeft recentelijk van hem informatie ontvangen over de ontwikkelingen rond de PBCU. De financiën van PBCU zijn inmiddels op orde en onder controle. Een en ander wordt stringent door de provincie bewaakt. De ontwikkelingen gaan de goede kant op en dat is ook nodig om het vertrouwen van de lokale bibliotheken in de PBCU te herstellen. Getracht wordt het negatieve beeld over de PBCU om te buigen.

Een multifunctionele bibliotheek kan ruimte bieden aan theater, cursusaanbod e.d. Al die functies kunnen tezamen met de bibliotheekfunctie in één gebouw worden gecombineerd. Ook kan gedacht

worden aan het onderbrengen van een informatieloket van de gemeente, een VVV of een internetlocatie.

Zo kan een bibliotheek meerdere informatiefuncties gaan combineren. Spreker wijst erop dat de bibliotheken bezig zijn met een inhaalslag.

Voorts wijst spreker erop dat het Erfgoedhuis inmiddels is verhuisd. Voor 2003 zijn voor de extra kosten van de huisvesting incidenteel middelen beschikbaar gesteld. Vanaf 2004 is dit bedrag structureel.

De "Stelling van Amsterdam" is primair een verantwoordelijkheid van de provincie Noord Holland. De gemeentebesturen hebben de provincie Utrecht nadrukkelijk gevraagd om de regie te nemen daar waar het gaat om de aanpak van de maatschappelijke problematiek op de zwart/witte scholen. Het gaat hier om een complexe problematiek en het vraagt veel bestuurlijke wijsheid om daarmee om te gaan.

Het college van G.S. heeft het voornemen om € 1,5 miljoen te deponeren in een provinciaal monumentenfonds. Wanneer dat voornemen in realiteit wordt omgezet, zal het Nationaal Restauratiefonds het bedrag gaan aanvullen tot € 2,5 miljoen. In april 2004 zal met deze commissie inhoudelijk over deze plannen van gedachten worden gewisseld.

De heer Hooijer heeft vragen gesteld over diverse cijfermatige mutaties. Het gaat hier puur om een financieel administratieve kwestie. Inhoudelijke vragen daarover kunnen beter aan het stafbureau worden voorgelegd.

De voorfinanciering ten behoeve van de monumentenzorg loopt op tot een bedrag van € 7 miljoen. Er is inderdaad sprake van een zeker risico, echter, de heer Van Bergen gaat er wel van uit dat het rijk zijn toezeggingen inzake subsidies ook nakomt.

In het Coalitieakkoord wordt aangegeven dat de musea in de provincie gedurende 1 dag per maand gratis zullen worden opengesteld. Daarvoor wordt een bedrag van € 100.000,- beschikbaar gesteld. Dit plan wordt momenteel nader uitgewerkt. Nog dit jaar zullen voorstellen aan deze commissie worden gepresenteerd. Voor kasteel Amerongen is in totaal € 3 miljoen uitgetrokken. Zodra er een plan is wordt bepaald wanneer welke middelen beschikbaar komen.

Ook mevrouw Kamp gaat over tot beantwoording van de vragen.

De jeugdzorg heeft te kampen met een structureel tekort van € 7,5 miljoen. Daarnaast is er een incidenteel tekort van € 4 miljoen voor de bestrijding van de wachtlijsten. De vraag is gesteld of de provincie niet in staat was een reserve te vormen. Zij antwoordt dat de provincie daadwerkelijk tot reservevorming is overgegaan, toen duidelijk werd dat de rijksmiddelen niet meer voldoende zouden zijn. De provincie heeft in totaal een bedrag van € 2 miljoen gereserveerd voor de jeugdzorg en dit in een apart fonds gedeponeerd.

Er is een beleidsplan ontwikkeld om de wachtlijsten in de jeugdzorg te gaan bestrijden, dat morgen aan het college van G.S. zal worden gepresenteerd. Diverse varianten zijn mogelijk. Wanneer voor de middenvariant wordt gekozen, dan kan daarvoor een bedrag van € 2 miljoen worden ingezet. Met de rijksoverheid wordt onderhandeld over beschikbaarheid van meer middelen voor uitvoering van de Wet Jeugdzorg. Overigens ziet het er niet naar uit dat de rijksoverheid extra gelden toezegt. In 2003 zijn afspraken gemaakt over de intensivering van de breedtesport. Daarvoor zijn rijksmiddelen beschikbaar gekomen, echter, na het jaar 2005 zijn er geen gelden meer voor intensivering van het beleid.

Een notitie voor het nieuwe beleid na 2005 ten aanzien van de breedtesport is in ontwikkeling. Deze zal ook met deze commissie worden besproken.

Mevrouw Van Keulen memoreert dat de provincie Utrecht ook zelf een aanvraag voor de breedtesport kan gaan indienen, die vervolgens door het ministerie zal worden gemacht. Zij memoreert dat dit punt al meerdere malen is aangedragen maar dat dit nog niet tot concrete actie heeft geleid.

Door ambtelijk medewerker H. Schoen wordt medegedeeld dat matching door de provincie is aangevraagd en ook daadwerkelijk gehonoreerd is. Dat heeft geleid tot intensivering van het beleid t/m het jaar 2005. Nog dit jaar zal de commissie een notitie ontvangen over de invulling van het provinciale sportbeleid na 2005.

Op een vraag van de heer Hooijer, antwoordt mevrouw Kamp dat er een visie zal worden ontwikkeld op het Huis van de Sport en dat dit in voornoemde notitie zal worden meegenomen.

De heer Nugteren vraagt of de staten in latere instantie nog wel de mogelijkheid hebben om het sportbeleid te beïnvloeden, c.q. anders in te vullen. Spreker memoreert dat deze commissie nu nog in afwachting is van de notitie over het sportbeleid, maar dat de begroting voor het sportbeleid al wel is opgesteld.

Mevrouw Kamp antwoordt dat wijzigingen van het sportbeleid en de financiële consequenties daarvan kunnen worden meegenomen in de voorjaarsnota.

De heer Van Dijk wijst erop dat 2004 het jaar van de sport zal worden. Hij verzoekt ook dat element in de notitie mee te nemen. Mevrouw Kamp zegt dat toe.

Mevrouw Kamp vervolgt de beantwoording van de vragen.

In deze vergadering volgt straks een presentatie over de sociale agenda. Om de twee jaar zal er een beleidsplan met een sociale agenda worden ontwikkeld. Het project "Wel Thuis" is onderdeel van de sociale agenda. Het is de bedoeling dat er in 2010 24.000 woningen extra gerealiseerd zullen zijn met infrastructuur voor zorg en welzijn, waarvan 9.500 zorgwoningen.

Duidelijk is dat het tempo te langzaam gaat en het is dan ook zeer de vraag of de doelstellingen binnen de tijdsplanning kunnen worden gehaald. Overigens loop het programma "Wel Thuis" naar wens. Positief is dat gedurende het 1^e kwartaal 2003 er 300 zorgwoningen zijn gebouwd. De provincie zet zich ervoor in om gemeenten te stimuleren de bouw van zorgwoningen voortvarend ter hand te nemen. Daarbij wordt ook aandacht besteed aan vervoer, dagbesteding e.d. Duidelijk is wel dat dit programma sterk in beweging is.

Overigens zal zij zeer tevreden zijn wanneer er ca. 6000 zorgwoningen gerealiseerd zijn. Dat betekent nl. dat dan een belangrijke ontwikkeling in gang is gezet die zeker zal worden doorgezet. Mevrouw Pieper verwijst naar pag. 123 waar extra middelen worden gevraagd voor Nieuw Wonen. Zij vraagt waarom die extra middelen nodig zijn, aangezien Nieuw Wonen onderdeel uitmaakt van de Agenda 2010, waarvoor aparte middelen beschikbaar zijn gesteld.

Mevrouw Kamp antwoordt dat het project Nieuw Wonen inhoudelijk in het programma "Wel Thuis" was opgenomen. "Nieuw Wonen" is echter overgeheveld naar de Agenda 2010. De kosten van dat project komen dan ook ten laste van de agenda 2010.

Voorts laat zij weten aan het eind van het jaar te zullen terugkomen op de sociale agenda.

De commissie heeft geconstateerd dat 2004 een overgangsjaar gaat worden maar dat trendbreuken moeten worden voorkomen. De commissie zal daarover t.z.t. nadere voorstellen ontvangen.

De rijksoverheid is niet langer bereid gelden in te zetten voor de experimenteerregio. Wel kan gebruik worden gemaakt van adviseurs en ondersteuning van het rijk.

De provincie stelt een bedrag van € 66.000,- beschikbaar in 2003/2004 voor armoedebestrijding. Het beleid terzake zal in 2004 worden geëvalueerd.

De provincie had een speciaal fonds voor het vrijwilligerswerk, echter, alle gelden zijn inmiddels uitgekeerd. Het vrijwilligersbeleid wordt meegenomen in de sociale agenda.

Vragen zijn gesteld over de afbouw van structurele subsidies voor welzijnsinstellingen. Nadrukkelijk stelt zij dat niet alleen kleine welzijnsinstellingen worden geconfronteerd met korting van subsidies.

Het college van G.S. wil de lijnen strakker gaan hanteren. De beschikbare middelen moeten bij voorkeur niet structureel voor de langere termijn worden vastgesteld maar, al naargelang de

behoefte, ook voor projecten kunnen worden ingezet. De welzijnsinstellingen zijn hierover geïnformeerd.

De heer Klein Kranenburg vraagt of deze commissie een overzicht van de “noodlijdende welzijnsinstellingen” kan ontvangen, die niet langer in aanmerking komen voor een structurele subsidie.

Mevrouw Kamp zegt toe dat het gevraagde overzicht zal worden opgesteld en als bijlage van dit verslag naar de commissie zal worden gezonden.

Gevraagd is naar de verschillen tussen “vraaggericht” en “klantgericht”. “Vraaggerichte” inzet hoeft niet altijd van de cliënt afkomstig te zijn, aldus mevrouw Kamp.

Voorts laat zij weten dat sociale cohesie inderdaad een kwestie van ontwikkeling is en meegenomen blijft worden in het nieuw te formuleren beleid.

Vragen zijn gesteld over de interculturele zorg. In Utrecht West, waar veel allochtonen woonachtig zijn, wordt interculturele zorg geleverd. Overigens is dat niet alleen maar een succes, echter, allochtonen hebben nogal eens andere vragen en wensen dan autochtonen. Uitgegaan moet worden van de behoefte van de cliënt. Zij kan zich bv. voorstellen dat in een vleugel van een instelling een groep allochtonen bij elkaar wordt geplaatst en dat er ook een personeelslid met identieke culturele achtergrond wordt ingezet. Dergelijke vragen leven er zeer zeker.

De heer Hooijer wil hier toch wat terughoudend mee omgaan. Er moet niet meer behoefte gecreëerd worden dan er aanwezig is.

Mevrouw Kamp vervolgt dat Cliëntenraden van gemeenten gebruik maken van de sociale dienst voorziening.

Volgens de Wet op de Jeugdzorg zijn jeugdinstanties verplicht een Cliëntenraad in te stellen. Overigens heeft de provincie zelf niet gekozen voor de regierol; op basis van de wet krijgt de provincie die rol toebedeeld.

Vragen zijn er gesteld over curatieve zorg. Zij zegt toe dat de commissie in de volgende vergadering een notitie over de curatieve zorg zal ontvangen.

De nieuwe Wet op de Jeugdzorg biedt de nodige aanknopingspunten om de bureaucratie te lijf te gaan. De essentie van de nieuwe wet is dat er anders moet worden gehandeld en dat op geleverde productie wordt afgerekend. Dat betekent o.a. dat de provincie niet meer financieel hoeft op te draaien voor onderbezetting van instanties. De nieuwe wet bevat elementen die inefficiency kan tegen gaan.

De voorzitter geeft gelegenheid voor een tweede vragenronde.

De heer Hooijer begrijpt dat het CDA zich gaat beraden over het structurele tekort voor de jeugdzorg. Spreker heeft begrepen dat er een bepaalde verrekeningssystematiek is, die pas in 2006 kan worden toegepast. Graag wil hij horen wat de financiële risico's van de provincie zijn ten aanzien van de Wet op de Jeugdzorg. Wil de provincie daarvoor eigen middelen inzetten? Zo ja, dan moet worden aangegeven waarom, hoe lang en hoeveel.

De heer Pollmann heeft begrepen dat het beleidsplan jeugdzorg deze week door het college van G.S. zal worden behandeld. Zijn fractie wil dit plan agenderen voor de volgende commissievergadering. Nogmaals vraagt hij of de provincie voorwaarden kan stellen aan gesubsidieerde instanties om cliëntenraden van de grond te krijgen.

Mevrouw Kamp antwoordt dat in de wet is aangegeven wat de mogelijkheden zijn om cliëntenraden voor jeugdinstanties te installeren. Zij weet niet hoe dat bij andere zorginstellingen wordt geregeld. Echter, dit concreet afdwingen kan de provincie niet. De instanties hebben een Raad van Toezicht, en die hebben daarin een belangrijke rol, evenals de inspectie volksgezondheid.

Mevrouw Pieper stelt het op prijs wanneer de fracties het conceptverslag van deze bespreking snel ontvangen. Zij kunnen een en ander dan bij hun intern beraad gebruiken.

De voorzitter rondt de discussie over de programmabegroting af.

5.

2. Commissie WEM dd 6 oktober 2003

Verslag van de vergadering van de statencommissie Water en Milieu van 6 oktober 2003

Aanwezig:

drs. J.H.A. van Oostrum (voorzitter), mw. L Vonk (CDA), mw.ir. A.A. Swets (CDA), E. Jongsma (CDA), J.L.M.M. Damen (VVD), mw. S. Oosterhuis (VVD), mr. A.G. van Malenstein (PvdA), mw.mr. K.J. Fokker (PvdA), mr. J.G.M. Reerink (PvdA), mw.drs. M.C. Das (GL), J.R. Ploeger (D66), C.C. van Kekem (SP), H.J. van der Wind (SGP), ir. J.E.F. Landman (CU), mw.mr. E.C.A.M. Boot (LPF)

Afwezig met kennisgeving: mw. Drs. R.C.M. Stadhouders en mw. Drs. Ing. I.L. Oostlander en de heer drs. R. Vis

Voorts aanwezig: gedeputeerde J. Binnekamp

Ambtelijke delegatie: mw. De Pater, mw. Van Cooten, mw. Kraaier, mw. Kreuger en de heren: De Loor, Rijnders, Wagener en Rademaker

Verslag: mw. W. Voorneman-Rikkers (notuliste Voorneman Van Weerd Notuleerbureau)

Adjunct-griffier: L.C.A.W. Graafhuis

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom.

2. Mededelingen

De voorzitter deelt mede dat bericht van verhindering is ontvangen van mw. Stadhouders, mw. Oostlander en de heer Vis. Voorts heet spreker mw. Vonk (CDA) welkom, die voor het eerst in deze commissie aanwezig is.

...

5. Programmabegroting 2004

Mw. Das vestigt de aandacht op blz. 92, waarin wordt aangegeven dat voor de uitvoering van het PMP onvoldoende financiering is en dat dit bij de aanbidding van het PMP apart zal worden besproken. Spreekster vraagt zich af waarom dit niet in het kader van de bespreking van deze begroting wordt meegenomen. Tevens informeert zij hoe groot het tekort exact is en hoe het tekort zich verhoudt tot de haalbaarheid van de doelstellingen.

Overigens vond spreekster het lastig om de relatie te leggen tussen alle doelstellingen (blz. 93 t/m 96) en de verschillenanalyse (blz. 98).

De heer Van Kekem spreekt in de eerste plaats zijn waardering uit voor het heldere stuk. Spreker mist in het onderhavige programma de ambities van de mogelijkheden om de schoonwatersystemen uit te breiden en de ontwikkeling van technische mogelijkheden om het baggerprobleem op te lossen. Hij zou voornoemde ambities graag toegevoegd zien aan punt 9 van de maatschappelijke effecten (blz. 88) inclusief een inzicht in de kosten. Ten aanzien van de PMP sluit spreker zich aan bij het betoog van de GL-fractie. Met betrekking tot blz. 93 e.v. verbaast het spreker dat geen woord wordt gewijd aan de Ecologische Hoofdstructuur.

De heer Van der Wind deelt mede thans niet nader te zullen ingaan op de Europese Kader-richtlijn Water (blz. 84), omdat de inhoudelijke vragen aan de orde zullen komen bij het Waterhuishoudingplan.

In de visie van de SGP-fractie had de overheid ook wel enigszins de hand in eigen boezem mogen steken en zichzelf, naast verkeer en scheepvaart en landbouw en bestrijdingsmiddelen-gebruik, mogen noemen in de passage op blz. 85, emissiereductie diffuse bronnen.

Op blz. 87 wordt ter zake de agenda 2010 gesproken over de inkomensgevolgen voor de agrariërs met betrekking tot het peilbeheer. Spreker vestigt in dit kader de aandacht op de subsidiemogelijkheid vanuit de Europese Unie met betrekking tot natuurlijke handicaps. De subsidie is bedoeld om verschillen in inkomens van boeren te corrigeren daar waar het gaat om cultuurhistorische landschappen (bijv. het veenweidegebied). Deze subsidie is nu ten onrechte ondergebracht in programmabeheer. Spreker verzoekt om een notitie waarin helderheid wordt verschaft over deze subsidiemogelijkheid en waarin wordt aangegeven hoe deze subsidie, meer dan tot nu toe het geval is, positief zou kunnen worden aangewend. Spreker informeert hoe de belevingswaarde van water als drager van ruimtelijke kwaliteit wordt gemeten (blz. 89, punt 17).

Spreker gaat er m.b.t. het 1^e en 5^e aandachtspunt op blz. 94, Verstoring, vanuit dat het blootstellen van nieuwe kwetsbare bestemmingen aan stankhinder wordt voorkomen door geen kwetsbare bestemmingen te realiseren waar sprake is van stankhinder.

Spreker begrijpt dat de overschrijdingen van de MTR-waarden langs infrastructuur in de provincie in 2008 zijn gesaneerd (blz. 95, Verkeer, 1^e in relatie tot laatste aandachtspunt). Spreker kan zich met betrekking tot blz. 95, Landbouw niet aan de indruk onttrekken dat het streven naar biologische landbouw zich verheft tot een doel op zichzelf. In zijn visie zal in de evaluatie, die binnenkort zal plaatsvinden, aandacht moeten worden besteed aan de verschillen tussen de onderlinge bedrijfstakken en aan de uitstraling naar de reguliere bedrijven.

De heer Landman informeert naar het effect van het overdrachtsdocument op de begroting voor Water en Milieu. Spreker heeft begrepen dat toegezegd is dat GS in de toelichting op de begroting nader zou aangeven waaruit de bezuinigingen uit het overdrachtsdocument bestaan. Hij heeft het antwoord niet kunnen vinden. Vervolgens pleit spreker er in algemene zin voor herhalingen in verschillende stukken te voorkomen. Het valt spreker op dat een tekst over hetzelfde onderwerp in de verschillende stukken niet altijd parallel lopen. Ter illustratie vestigt hij de aandacht op de normering van de boezemwaterkeringen. In het WHP staat dat dit in 2006 moet zijn gerealiseerd; in het onderhavige stuk staat 2004.

Spreker vraagt een nadere uitleg ten aanzien van de passage toelichting op blz. 91.

De CU-fractie vindt een afname van 20% in 2008 in het kader van ernstige plekken van bodemsanering (blz. 94, bodem) te weinig. Spreker geeft GS in overweging ernstige plekken van bodemsanering sneller op te lossen.

Spreker vraagt zich af waarom niet alle gemeenten per 2005 een integraal beleid op het gebied van duurzaam bouwen kan hanteren (blz. 95, bouwen en wonen). Het principe is helder en het levert een aanzienlijk bijdrage aan de vermindering van de belasting van het milieu.

De heer Jongsma spreekt in de eerste plaats zijn waardering uit voor het heldere en informatieve stuk. Hij merkt op dat tegen de achtergrond van het algemeen financieel beleid niet te veel grote zaken mogen worden verwacht, hetgeen ook tot uitdrukking komt in de onderhavige programmabegroting. In die zin onderschrijft spreker het in het stuk opgenomen statement, dat de effectiviteit van de uitvoering verder kan verbeteren door meer op resultaat te sturen en deze beter zichtbaar te maken. Spreker acht dit een goed uitgangspunt.

Inhoudelijk informeert de CDA-fractie wat het mondiale beleid van deze provincie is op het terrein van milieu. Met betrekking tot blz. 88/89 de maatschappelijke effecten in relatie tot de tabel op blz. 90, mutaties merkt spreker op dat dit minder inzicht biedt dan de werkwijze in

voorgaande jaren waar kon worden beschikt over een overzicht van producten/projecten inclusief beschrijving en doelstelling. In dit kader memoreert spreker dat door de gedeputeerde verantwoordelijk voor Financiën de productbegroting is toegezegd. Spreker informeert wanneer deze tegemoet kan worden gezien. In algemene zin verzoekt de CDA-fractie nog eens te kijken naar de toegankelijkheid van de indicatoren (blz. 88/89). In de visie van spreker zouden hieraan wellicht nog zaken kunnen worden toegevoegd, terwijl bijvoorbeeld de indicatoren 16 en 18 volgens hem zijn achterhaald en zouden kunnen worden geschrapt. Wellicht ten overvloede wijst spreker erop dat ook in het onderhavige stuk wordt gesproken over de resterende hoeveelheid bagger in plaats van over 7 miljoen m³. Spreker informeert wat wordt bedoeld met het terugdringen van de vermijdbare mobiliteit en wat daaraan is gedaan. Tot slot merkt spreker op dat de CDA-fractie, gelet op de algemene financiële context, positief reageert op de onderhavige begroting.

De heer Damen onderschrijft het betoog van de SGP-fractie met betrekking tot de spin off van de Lami-projecten en de opmerking van de CDA-fractie over het statement in deze begroting. De VVD-fractie spreekt zijn waardering uit voor het heldere en goed leesbare stuk. Hij onderschrijft wel dat de discussie in de plenaire statenvergadering zou worden vergemakkelijkt indien sprake zou zijn van een productbegroting. Inhoudelijk vraagt spreker vervolgens de aandacht voor de volgende punten. Spreker pleit ervoor niet alles in te zetten op de Europese Kaderrichtlijn Water gelet op de wijzingen die dreigen vanuit Brussel. Met betrekking tot de implementatie en de uitvoering van de watertoets (blz. 85) pleit spreker voor een publieksvriendelijke benadering. Op blz. 87 wordt verwezen naar de SGR II en de stroomgebiedvisie Amstelland. Met de komst van de 5^e Nota RO is de SGR II niet meer van toepassing. Spreker pleit er derhalve voor niet teveel vast te houden aan de inhoud van de SGR II en de stroomgebiedvisie Amstelland. Spreker sluit niet uit dat de Nota Ruimte ook de provincie ruimte biedt om wat veranderingen aan te brengen. Spreker informeert naar de gevolgen in fte's van de 4 voornemens genoemd op blz. 93, Gezondheid. Tot slot pleit spreker ervoor de snelheid van procedures en de wet en regelgeving bij de afzonderlijke punten te vermelden.

De heer Van Malenstein vestigt de aandacht op de volgende zaken. De PvdA-fractie mist bij het WHP-3 (blz. 84/85) de puntbronnen rond de oppervlaktewaterkwaliteit. Hij informeert naar wat bedoeld wordt met het instellen van hydrologische beschermingszones en de normering van regionale wateroverlast als een nieuw instrument (blz. 85, voorbereiding van integrale besluitvorming). Hij informeert op welke manier de uitvoering van de watertoets wordt geïmplementeerd (blz. 85). De PvdA-fractie neemt aan dat het veiligheidsniveau van poldergebieden (blz. 85, normstelling) van toepassing is op bestaande bebouwing. Spreker informeert of het ook slaat op het voorkomen van nieuwe bebouwing. Spreker informeert of sprake is van achterstand in onderhoud van bruggen, sluisen, waterkeringen (blz. 86, nieuwe scheepvaartwegen verordening). De PvdA-fractie stelt het zeer op prijs dat verder wordt gewerkt aan het gewenste grond- en oppervlaktewater regime (blz. 86). Hij onderstreept de waterinbreng in gebiedsprojecten (blz. 87). De PvdA-fractie pleit ervoor nog eens afzonderlijk een discussie te voeren over de toezichttaak op de waterschappen (blz. 87), met name in hoeverre de provincie daar pro-actief mee omgaat. Hij informeert waarom nu voor volgend jaar terzake de OLM (blz. 87) een reorganisatie wordt voorgesteld, terwijl juist in de provincie Zuid-Holland sprake is van een enorme achterstand. Hij pleit, evenals dat bij gewone rampenplannen het geval is, voor oefeningen bij zgn. natte rampenplannen (blz. 88, nr. 2) en stelt voor dit als zodanig toe te voegen. Hij merkt met betrekking tot de uitspoeling naar het grondwater (blz. 88, nr. 13) op dat de praktijk heel anders is dan de norm. Hij vraagt zich in dit kader dan ook of het verstandig is alleen de norm te stellen.

De heer Reerink vraagt zich met betrekking tot blz. 94, verstoring 2^e aandachtspunt, af of het om plaatselijke bevolking gaat of de bevolking in het algemeen. Indien het laatste het geval is,

wordt z.i. een grote fout gemaakt omdat slechts aan een heel klein percentage van de Utrechtse bevolking hinder kan worden bezorgd terwijl slechts een klein aantal mensen heel veel hinder kunnen bezorgen. Hij acht de meetpunten met betrekking tot blz. 95, bedrijven 2^e aandachtspunt, te vaag. Overigens valt het spreker op dat vaak of het jaartal 2010 of 2008 wordt genoemd. Hij veronderstelt dat 2008 samenhangt met de looptijd van het PMP. Om alle zaken uit te stellen tot de laatste dag van de looptijd van een nieuw PMP acht spreker wat weinig ambitieus. Hij acht de passage op blz. 96, kwaliteitscriteria voor de fysieke leef-omgeving, te weinig ambitieus. Hij pleit ervoor in de laatste zin van deze passage 'direct' toe te voegen voor te saneren situatie. Tot slot vestigt spreker in algemene zin de aandacht op de achter het gele stuk gevoegde blauwe- en witte stuk. Ook daarin staat een aantal opmerkingen waaraan de staten straks gebonden zijn. Genoemde delen zijn niet geagendeerd. Spreker geeft voor de toekomst mee, indien stukken in zijn totaliteit in de staten worden vastgesteld, te bekijken welke delen (zowel geel, wit als blauw) in de commissie moeten worden behandeld. De voorzitter acht dit een goede suggestie.

Gedeputeerde Binnekamp licht het doel van de onderhavige programmabegroting toe. Het gaat om een inzicht in de programma's, die GS de komende jaren (2004 – 2008) willen uitvoeren. Het onderhavige stuk, waarin een en ander summier is verwoord, is nodig om de middelen beschikbaar te krijgen. Discussie over haalbaarheid, het leggen van accenten, e.d. zal nog uitgebreid kunnen worden gevoerd bij het door de commissie vast te stellen PMP en WHP. Gelet op het vorenstaande stelt spreker voor thans alleen de vragen op hoofdlijnen te beantwoorden en de detailvragen schriftelijk te beantwoorden in het kader van de behandeling van het PMP en het WHP.

De voorzitter informeert of de commissie instemt met de voorgestelde werkwijze.

De heer Van Malenstein deelt mede dat de PvdA-fractie zich kan vinden in de voorgestelde werkwijze, maar zich wel het recht voorbehoudt bij de begrotingsbehandeling in de Staten op een aantal punten terug te komen, o.a. op het toezicht op de waterschappen en de situatie rond de muskusrattenbestrijding.

De heer Van de Wind kan zich vinden in de voorgestelde werkwijze, maar ziet wel graag de notitie met betrekking tot de Europese subsidieregeling natuurlijke handicaps tegemoet. Ook in het kader van de behandeling van het WHP is het gewenst indien hierover duidelijkheid bestaat.

De voorzitter verzoekt de gedeputeerde voornoemde vragen thans te beantwoorden en stelt vast dat ook de overige fracties zich kunnen vinden in de voorgestelde werkwijze.

Gedeputeerde Binnekamp merkt in de richting van de GL-fractie op dat de ambities groter zijn dan uitgevoerd kan worden op grond van de financiële middelen. Er is onvoldoende geld om in de komende jaren alle plannen die in het WHP en in het PMP zitten uit te voeren. Dat betekent dat de doelstellingen wellicht moeten worden bijgesteld. Per 1.1.2004 vallen de Kadernotagelden weg, waarmee de provincie vele projecten heeft uitgevoerd. Een aantal van die projecten loopt nog door, waaronder Lami. Het zou zonde zijn deze projecten niet verder uit te voeren. Door het wegvallen van de ca € 2,3 miljoen aan Kadernotagelden zullen de prioriteiten anders moeten worden gesteld. Bij de aanbidding van het WHP en de PMP zal dan ook aan de commissie worden gevraagd keuzes te maken. Op dit moment gaat spreker voor het totale pakket. Indien dit niet in de begroting wordt opgenomen, is het zeker dat de financiële middelen niet worden verkregen. In het Coalitieakkoord is voor alle strategische plannen € 1,5 miljoen opgenomen. Daarop wil spreker vanaf 2004 ieder jaar een beroep doen ter compensatie van de wegvallende Kadernotagelden. In de richting van de SGP-fractie deelt

spreker mede dat zoveel mogelijk wordt getracht herhalingen in de diverse beleidsnota's te voorkomen.

Op dit moment wordt bekeken op welke wijze de toezichtrol op de waterschappen beter zou kunnen worden ingevuld. Hij verwacht die rol binnen een jaar deskundig te hebben ingevuld. Daarnaast wordt in IPO-verband nader gesproken over de wijze waarop landelijk moet worden omgegaan met het stellen van toetsingskaders richting de waterschappen. Spreker komt te zijner tijd op dit onderwerp terug. Het OLM heeft een slechte periode doorgemaakt, maar het personeel is inmiddels tevreden en het ziekteverzuim is bijzonder laag. Niet zozeer vanuit de provincie maar door het bestuur van OLM wordt de mogelijkheid onderzocht van samenwerking met Zuid-Holland.

De heer Van Malenstein merkt op dat in het onderhavige stuk nadrukkelijk wordt gesproken over een samenvoeging. Dat veroorzaakt nogal wat onrust.

Gedeputeerde Binnekamp benadrukt dat in eerste instantie wordt onderzocht of samenwerking mogelijk is. Als dit niet mogelijk is, doet Utrecht het ook niet. Waar samenvoeging staat moet dit derhalve vooralsnog worden gelezen als samenwerking. Spreker sluit daarmee niet uit dat op termijn wellicht uit oogpunt van efficiency en werkbaarheid wordt besloten tot samenvoeging. Mondiaal beleid staat stevig op de agenda zowel in Europees- als in wereldverband. De achtergrond van de passage ter zake in het onderhavige stuk is dat de provincie Utrecht haar best doet, daar waar mogelijk (bijv. op het gebied van lucht en geluid) en hoe klein dan ook, een bijdrage te leveren aan het mondiale beleid. De toezegging met betrekking tot het verstrekken van de productbegroting is spreker niet bekend.

Mw. Swets heeft begrepen dat de productbegroting niet zal worden verspreid maar ter inzage zal worden gelegd.

Gedeputeerde Binnekamp zegt toe bij de portefeuillehouder te zullen nagaan wat de bedoeling is. Met betrekking tot vermijdbare automobilititeit merkt spreker op niet tegen auto's te zijn. Wel is spreker van mening dat duurzaam met autogebruik kan worden omgegaan (motor uitzetten voor een openstaande brug, niet te snel optrekken, e.d.). Vermijdbaar kan zijn voor korte stukjes een ander vervoermiddel te nemen, carpoolen te bevorderen, vervoermanagement aandacht te geven. De discussie over het ambitieniveau, het resultaatgericht werken, komt terug bij de behandeling van het PMP en het WHP.

Het antwoord op de vraag over de subsidieregeling natuurlijke handicaps moet spreker schuldig blijven. Spreker zal dit nagaan.

De voorzitter geeft de commissie in tweede termijn het woord.

Mw. Das informeert hoe groot het tekort voor de PMP exact is. Spreekster heeft vernomen dat de PMP pas in juni wordt behandeld in PS. In dit kader wijst zij op deadlines voor het verkrijgen van subsidies en specifiek op de subsidieregeling voor de provincies om hun inspanningen voor klimaatbeleid te intensiveren. Spreekster informeert of de provincie gebruik gaat maken van deze subsidiemogelijkheid en zo ja, of dit voor vaststelling van het PMP wordt geregeld om te voorkomen dat deze subsidie wordt misgelopen.

Gedeputeerde Binnekamp antwoordt dat de wensen € 2,5 miljoen hoger zijn dan de begroting toelaat en dat de provincie alles in het werk zal stellen om de subsidie voor het klimaatbeleid te verkrijgen.

...

16. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 18.05 uur onder dankzegging voor ieders komst en inbreng.

3. Commissie IME dd 9 oktober 2003

Verslag van de vergadering van de statencommissie Infrastructuur, Mobiliteit en Economie van 9 oktober 2003

Aanwezig:

J.L.M.M. Damen (voorzitter), A.J. van Bokkem (PvdA), M. van der Kolk (PvdA), mr. A.G. van Malenstein (PvdA), Konijnenbelt (CDA), de Niet (CDA), van der Poel (CDA), Konings (VVD), mr. drs. F.T.M. Rohof (VVD), J.F.M. Kloppenborg (GL), drs. R.E. de Vries (D66), drs. J.H. Gaaikema (D66), L. de Vries (SP), drs. W. de Jong (CU), C.J. van Tuijll (SGP), M.G.M. Bernard (LPF), mw.ir. A.A. Swets (CDA)

Voorts aanwezig: gedeputeerde dr. G. Mik

Ambtelijke delegatie: de heren Kok, Roxs, Rupert
mw. W. Voorneman-Rijkers (notuliste Voorneman Van Weerd Notuleerbureau)

Adjunct-griffier: L.C.A.W. Graafhuis

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet alle aanwezigen van harte welkom.

2. Mededelingen

Bericht van verhindering is ontvangen van mw. Nap (wordt vervangen door de heer De Niet), mw. Lamers en mw. Van Dongen.

4. Programabegroting 2004

De heer Van der Kolk merkt in algemene zin op dat dit de eerste programmabegroting is, die in het kader van het duale stelstel is opgesteld en dat de PvdA-fractie wel even moet wennen aan de gewijzigde werkwijze.

Met betrekking tot 4.1. Verkeer- en vervoersbeleid acht de PvdA-fractie het van belang dat de bereikbaarheid in de provincie verbetert en dat daarvoor in het SMPU voor de komende jaren flink wat maatregelen worden aangetroffen. Het openbaar vervoer kan daaraan een belangrijke bijdrage leveren. De voorstellen met betrekking tot het verbeteren van de bereikbaarheid van kleine kernen en het experiment met gratis winkelbussen verheugen spreker in die zin. Hij komt het vorenstaande overigens niet als project tegen in het UMP. Onder verwijzing naar de statenwerkconferentie pleit spreker ervoor de commissie vanaf het begin te betrekken bij deze onderwerpen; hetzelfde geldt voor het onderwerp onderzoek naar de PON-lijn.

Het verheugt spreker dat de provincie – ondanks de bezuinigingen die het Kabinet heeft voorgesteld – bereid is de kwaliteit van het openbaar vervoer te handhaven desnoods met eigen middelen.

Spreker heeft o.a. via de media vernomen dat GS al een besluit hebben genomen tot voorfinanciering in het kader van het Randstadspoor en dat dit aan PS zal worden voorgelegd.

Spreker ziet hierover niets terug en informeert naar de status van een en ander.

Spreker pleit ervoor ter zake de mobiliteit ook aandacht te besteden aan de negatieve gevolgen, zoals de verkeersveiligheid, geluidsoverlast. Hij mist in deze de concrete doelstellingen en indicatoren waarop PS GS kunnen afrekenen. Hij gaat er vanuit dat hiertoe in het SMPU concrete voorstellen worden gedaan.

Tot slot informeert spreker naar de gevolgen van de overgang van het openbaar vervoer van Amersfoort naar de provincie Utrecht per 1.1.2004.

De heer Van Bokkem vestigt de aandacht op 5.1 Economische Zaken. Spreker memoreert dat kort geleden het Economische Beleidsplan is vastgesteld. Door de PvdA-fractie is verzocht om een concrete invulling van actieplannen op korte termijn, hetgeen door de gedeputeerde is toegezegd. Spreker ondersteunt de investering ter bevordering de ontwikkeling van een kennisintensieve regio Utrecht. Hij vraagt hierbij aandacht voor de lifesites, maar met name ook voor de biotechnologie en geeft in overweging in deze aan te sluiten bij de ontwikkelingen van Food Valley.

In het kader van het Science Park mist spreker een financiële bijdrage in 2004. Hij verzoekt voorts in het kader van het Science Park ook rekening te houden met kennistransfer naar het MKB. Ten aanzien van de herstructurering van bedrijventerreinen pleit de PvdA-fractie ervoor de ambitie in 2004 te verhogen van 1 naar 2 bedrijventerreinen.

Spreker verzoekt de commissie vanaf het begin te betrekken bij de planvorming en ontwikkeling van Groene Werklandschappen.

Met betrekking tot het arbeidsmarktbeleid ziet spreker graag in het plan vertaald hoe de kennisintensieve regio ervoor gaat zorgen dat een aantal arbeidsintensieve bedrijven behouden blijft/aangetrokken wordt. Arbeidsintensief staat voor lager geschoold werk. Bekend is dat in de regio Utrecht de werkloosheid met name voorkomt in die doelgroepen.

De heer Van Malenstein vestigt de aandacht op blz. 101 m.n. punt 5, Mobiliteit en de leefomgeving. In de afgelopen 2 jaar is een aantal RIVM-rapporten verschenen over de negatieve effecten van zeer intensieve verkeerssituaties op de leefomgeving. Spreker verzoekt een deel van de gelden in de SMPU te bestemmen voor het inventariseren van dergelijke knelpunten in de provincie Utrecht. Wellicht is het mogelijk daaraan na uitvoering van het onderzoek een bepaalde indicator te koppelen.

In de tabel op blz. 102 wordt gesteld dat de streefwaarde van het SMPU bij het aantal ziekenhuisgewonden omhoog dient te gaan. Voor een leek acht spreker deze constatering wat navrant. Hij geeft in overweging ter verduidelijking de bedoeling van de provincie nader uit te leggen. Overigens kan spreker zich vinden in deze tabel genoemde indicatoren.

De heer Van der Poel deelt mede dat deze begroting de eerste test van de dualisering kan doorstaan. In de programmabegroting 2004 worden projecten, meer dan in voorgaande jaren, geconcentreerd. Het voordeel is dat de discussie daardoor plaatsvindt; het nadeel dat de commissie minder zicht heeft op de projecten die daar soms achterliggen. Door de PvdA-fractie is een aantal voorbeelden aangegeven. Daarbij komt dat naast de geconcentreerde begroting veel projecten in kaderstellende notities (UMP, SMPU) terugkomen, hetgeen een beoordeling bemoeilijkt. Spreker pleit ervoor de programmabegroting in de toekomst op het onderdeel verkeer en vervoer en economie, qua leesbaarheid, toegankelijker te maken door bijvoorbeeld een samenvatting op te nemen ten aanzien van de kaderstellende notities, zodat de lezer ook inzicht krijgt in de samenhang tussen sommige projecten. Het verheugt spreker, dat het financieel deel voortschrijdend inzicht bevat. Met betrekking tot de risicoparagraaf pleit spreker voor een splitsing van de risico's. Tevens verzoekt hij de commissie op de hoogte te houden van zaken zoals o.a. Randstadspoor.

De provincie heeft de verantwoordelijkheid voor onderhoud en mogelijke vervanging van een aantal bruggen. In de vorige begroting is gesproken over een onderzoek naar een aantal bruggen waaronder de brug bij Vreeland en de mogelijke overdracht van de brug van Nieuwersluis van de gemeente Utrecht naar de provincie. Hieraan zijn mogelijk kosten verbonden. Het onderzoek moet inmiddels zijn afgerond, maar spreker vindt hierover niets terug in de programmabegroting. Dat betekent dat daar mogelijk kosten aan verbonden

zijn. Dat onderzoek moet inmiddels zijn afgerond. Spreker vindt dat niet terug in de programmabegroting.

Hetzelfde geldt voor het opstarten van het Provinciaal Beraad. De kosten die wellicht uit de uitvoering daarvan voortvloeien ziet spreker niet terug. Hij hoopt overigens dat het Provinciaal Beraad uiteindelijk toegroeit naar één vervoersautoriteit voor de provincie. Mogelijk dat dat doel wat sterker kan worden aangescherpt.

Iets minder positief is spreker over hoofdstuk 5, Economische Zaken. Spreker ziet vooral een afronding van veel bestaande projecten. Gelet op de nieuwe economische situatie van Nederland en het feit dat er sprake is van een nieuwe commissie Infrastructuur, Mobiliteit en Economie, liggen er z.i. meer mogelijkheden om bereikbaarheid en economie met elkaar te verbinden. Hij pleit voor meer innovatieve voorstellen, zoals op het gebied van de biotechnologie, maar ook ten aanzien van de biomedische kant. Ook spreker maakt zich zorgen over de werkgelegenheid, met name aan de onderkant van de arbeidsmarkt, die vooral voorkomt in de twee grote steden. Dat betekent dat daar de bereikbaarheid gegarandeerd moet zijn en een aantal projecten moet kunnen worden opgestart. Dat is een voorbeeld van het verbinden van de twee grote thema's verkeer/vervoer en economie.

De heer De Jong merkt op dat ook de CU-fractie erg moest wennen aan de programmabegroting. Het is in sommige gevallen moeilijk zicht te krijgen in hetgeen er allemaal achter zit. In het statenvoorstel wordt melding gemaakt van een begrotingsvoorstel voor 2004 € 5 miljoen te korten op de strategische plannen voor 2004. Spreker informeert naar de consequentie hiervan voor het uitvoeringsprogramma van het SMPU voor 2004 en volgende jaren.

In de programmabegroting staat een aantal onderwerpen waarover de commissie later nog inhoudelijk spreekt, o.a. de A12 Bravo en het Uitvoeringsprogramma mobiliteit. Dat is lastig omdat deze onderwerpen wel invloed hebben op de kosten. Spreker gaat er vanuit dat hiermee praktisch wordt omgegaan.

Het verheugt spreker dat GS willen blijven werken aan bereikbaarheid van deze regio. Hij pleit ervoor de prioriteit te leggen bij het openbaar vervoer en het langzaam verkeer.

Bij het verkeer- en vervoersbeleid mist spreker in de begroting het sociaal recreatief verkeer en de omvang daarvan. In aantallen vervoersbewegingen gaat het inmiddels om ca. de helft van alle automobilititeit. Hij vraagt hiervoor aandacht.

Spreker is benieuwd naar het deel van de automobilititeit door de provincie Utrecht dat niets te maken heeft met herkomst en bestemming binnen de provincie.

In het verkeer- en vervoersplan van het BRU staat dat gekeken moet worden naar heffingen enerzijds om de mobiliteitsgroei tegen te gaan en anderzijds om uiterst kostbare infrastructuurle maatregelen in de regio te kunnen bekostigen. Spreker informeert hoe GS hier tegenover staan.

De Minister van Verkeer en Waterstaat heeft de prioriteit gelegd bij het behouden in plaats van te bouwen. In dat kader is de vraag of het zinvol is op dit moment geld uit te geven aan onderzoek naar een nieuwe Stichtse spoorlijn (blz. 105).

Over de knooppunten transferia (blz. 105) heeft spreker, noch in de begroting, noch in het UMP, inhoudelijk iets kunnen terugvinden. Hij informeert wat dit project inhoudt en of rekening is gehouden met de voorschrijdende inzichten van de laatste jaren dat de transferia vrijwel niet worden gebruikt.

In de tabel op blz. 112 staan de prestaties van het openbaar vervoer; deze blijven gelijk t/m 2007. In die periode neemt de bevolking van deze provincie wel substantieel toe. Het percentage gebruikers van het openbaar vervoer daalt relatief gezien, terwijl tegelijkertijd de taken van de provincie op dit vlak toenemen. Spreker informeert wat GS voorstaan om dit tij te keren.

De heer Van Tuijll merkt op dat deze eerste programmabegroting qua vormgeving aardig voldoet. De SGP-fractie betreurt het dat in de begroting nogal veel wordt verwezen naar plannen die nog aan de orde komen en de doelstellingen die niet altijd even concreet zijn opgenomen. De begroting is qua cijfers wel heel compact waardoor nauwelijks zichtbaar is naar welke deelreinen de bedragen gaan. Dat maakt het buitengewoon lastig om te kunnen beoordelen of de middelen ook op een goede manier worden ingezet. Spreker ziet wel de ontwikkeling naar de toekomst, zij het zeer beperkt verwerkt, maar mist een vergelijking van jaarrekeningcijfers die op zich de trend heel duidelijk zouden kunnen weergeven. Ook ten aanzien van de prestatieindicatoren zou duidelijk moeten worden aangegeven welk doel men wil bereiken met de inzet van middelen en welke speerpunten van beleid worden neergelegd, zodat dit ook kan worden getoetst. Dat is z.i. met name de doelstelling van de programmabegroting en spreker begrijpt dat sprake is van een lastige omslag.

Spreker vestigt vervolgens de aandacht op blz. 6, de financieringsmethodiek voor het SMPU. Voorgesteld wordt deze deels te financieren met een extra bedrag aan opcenten op de motorrijtuigenbelasting en de tijdelijke heffing 15 jaar te laten doorlopen. De koppeling is helder maar spreker vraagt zich af of een verlenging van een taktermijn van 15 jaar wel tijdelijk is te noemen. Indien men een betrouwbare overheid wil zijn naar de burgers zal daarover duidelijkheid moeten worden verschaft. Hij stelt voor de belasting te verhogen en na 15 jaar weer af te schaffen.

Zoals gezegd komen de meeste belangrijke onderwerpen terug in deelplannen, zodat spreker hierop thans niet ingaat. Hij sluit zich wat dat betreft aan bij de fracties van CDA en de CU die in deze al enkele inhoudelijke zaken naar voren hebben gebracht.

De heer Bernard deelt mede dat het de LPF-fractie verheugt, dat met betrekking tot het vervoersbeleid, een budget voor gratis openbaar vervoer is opgenomen. Wat minder gelukkig is spreker met het hoofdstuk Economische Zaken. In zijn visie moet meer worden geïnvesteerd. Hij ziet de taak van de provincie meer als voorwaardenscheppend dan als sturend. Er moet ruimte worden gecreëerd voor het bedrijfsleven om juist te investeren en mensen weer aan het werk te krijgen. Spreker mist dit in dit beleid. De opmerking van de CDA-fractie dat een koppeling moet worden gelegd tussen verkeer en vervoer en economie verbaast spreker, omdat m.n. de CDA-fractie een suggestie in die richting van de LPF-fractie heeft afgewezen. Spreker doelt hierbij op de suggestie om het bedrijfsleven multifunctionele ruimten te laten creëren waar men kon wonen en werken. Wellicht dat de tijd nu rijp is deze suggestie toe te voegen aan de Agenda 2010.

De heer De Vries merkt op dat ook de SP-fractie moeite had met het doornemen van deze programmabegroting. Hij sluit zich aan bij de opmerking dat de beoordeling moeilijk was door de veelheid van taken die onder één kopje vallen.

Het verheugt spreker dat de provincie in 2004 niet in een financiële afgrond verdwijnt. De bezuinigingen die op de provincie afkomen zijn echter talrijk en dat stelt spreker niet gerust. De rooskleurige en vertrouwenwekkende programmabegroting bevat bij nader inzien veel open einden, waarin risico's liggen.

Spreker staat positief tegenover de impuls die de provincie geeft aan het Randstadspoor. Wel verzoekt hij erop toe te zien dat gelden daadwerkelijk hiervoor worden ingezet en niet om ook nog de spits- en plusstroken te financieren.

De ontwikkeling van de mobiliteit in Nederland is gediend met een lange termijn visie; de ontwikkeling van openbaar vervoer is voor die lange termijn noodzakelijk. De dreigende taal in de paragraaf over de ongewisse gevolgen van het rijksbeleid op het openbaar vervoer van de provincie stelt spreker niet gerust. Alhoewel het voor de automobilist als goed nieuws kan worden aangemerkt, is de bevordering van automobiliteit geen duurzame oplossing voor de vervoersproblemen in Utrecht. Spreker staat positief tegenover enige aanpassingen van het provinciale wegennet om de doorstroming en de veiligheid te bevorderen.

In de programmabegroting staan voorts onderwerpen die nog later in deze vergadering aan de orde komen. Spreker gaat hierop thans niet in.

Spreker is nieuwsgierig naar de mogelijkheden van het dynamisch verkeersmanagement. Spreker is geen voorstander van een gesplitste aansluiting van de A12 bij Driebergen. In zijn visie zou het vele geld beter kunnen worden geïnvesteerd in een ongelijkvloerse spoorwegkruising.

De provinciale waterwegen zijn een groot probleem qua noodzakelijk onderhoud. Er liggen nog vele 10.000den m³ vervuild en minder vervuild slib, waarvoor spreker in de stukken geen oplossing heeft kunnen vinden.

Spreker kan zich niet geheel vinden in het werkgelegenheidsbeleid van de provincie Utrecht. Geconstateerd wordt dat de sector van de industriële bedrijvigheid en de agrarische sector worden weggedrukt. De provincie zou zich meer moeten richten op het behouden van de bestaande bedrijvigheid en op de lokale werkgelegenheid en minder moeten inzetten op het binnenhalen van het topsegment. Spreker informeert overigens wat met het topsegment wordt bedoeld.

Tot slot merkt spreker op dat de Joostendammerbrug in de N401 geen beweegbare brug is, waardoor de post onderhoudskosten kan afnemen (blz. 181).

De heer De Vries vestigt de aandacht op 2.4 Recreatie en toerisme. Spreker mist de samenhang in het beleid en de doelstellingen. Bij het bekijken van de indicatoren voor dit programmaonderdeel, blijft in feite alles hetzelfde. Er moet nog veel worden onderzocht omdat kerngetallen ontbreken, danwel niet zijn geactualiseerd. Spreker informeert op welke termijn de actualisatie zal plaatsvinden omdat dat een belangrijke indicator voor de commissie kan zijn om het economisch beleid te kunnen beoordelen.

Op blz. 168 wordt gesteld dat de provincie verwacht dat de bijdrage aan de recreatieschappen zal dalen in navolging van gemeenten die zullen bezuinigen. Spreker informeert hoe dit zich verhoudt tot het belang dat wordt gehecht aan voldoende recreatiemogelijkheden in de regio. Daarnaast memoreert hij de al eerder gestelde vraag van de D66-fractie in hoeverre de recreatieschappen niet eigen inkomsten zouden kunnen genereren. Spreker denkt hierbij bijvoorbeeld aan het vragen van liggeld op de Vinkenveense Plassen.

Met betrekking tot 5.1, Economische Zaken merkt spreker op dat de doelstellingen vrij vaag zijn geformuleerd en weinig op resultaat gericht. Spreker pleit voor meer ambitie. Het net vastgestelde Economisch beleidplan is sterk gericht op het ontwikkelen van Utrecht als kennisregio van Nederland. Spreker constateert echter dat elke provincie dat als speerpunt heeft opgepakt en in die zin is het van belang dat deze provincie zich toespitst op de vraag wat voor kennisregio in Nederland Utrecht dan wil worden. Naast biomedische- en biotechnologie wil spreker een lans breken voor kenniseconomie, dat zich niet alleen bezighoudt met technologie, maar bijvoorbeeld ook met onderwijs en bestuurskunde. Indien spreker kijkt naar de Universiteit dan gebeurt er al het een en ander en kan feitelijk al gesproken worden van een soort Science Park op de Uithof. De D66-fractie is groot voorstander van een Science Park. Het moet iets speciaals zijn waardoor bedrijven naar Utrecht komen. Dat vergt een duidelijke afbakening van de ambities.

Spreker betreurt het dat bij de ambities in 2005 lijkt op te houden. Een aantal programma's zal weliswaar worden afgerond. Het is ter zake een aantal actieprogramma's zoals Unité, innovatie kennis infrastructuur van belang de voortgang in het komende jaar nader te bezien. Spreker verzoekt GS in deze met suggesties te komen. In het kader van de beheerszaken memoreert spreker dat bij de behandeling van de economische beleidsnotitie is gevraagd om concrete kaders en doelstellingen. Spreker sluit zich in deze aan bij opmerking van de PvdA-fractie ter zake. Hij verwacht bij het eerste uitvoeringsprogramma een en ander terug te kunnen vinden.

Spreker steunt de prioriteit die wordt gegeven aan de herstructurering van bestaande bedrijventerreinen en de suggestie van de PvdA-fractie niet 1 maar 2 bedrijventerreinen op te nemen voor 2004.

De D66-fractie staat zeer kritisch tegenover de Groene Werklandschappen, omdat de inhoud van dit concept niet duidelijk is. Op deze manier nodigt het uit tot misbruik. Een afgebakend beleidskader is nodig.

Met betrekking tot de bedrijfsontwikkeling en het investeringsklimaat heeft spreker al een opmerking gemaakt over het Science Park. Spreker acht het ook van belang dat er meer bundeling van initiatieven en programma's ontstaat, zodat sprake is van één organisatie bijv. een ontwikkelingsmaatschappij/kennisalliantie in de provincie waarin, de verschillende zaken worden ondergebracht.

De heer Gaaikema merkt op dat sprake is van de merkwaardige situatie dat het SMPU nog door PS moet worden behandeld. Spreker informeert hoe hiermee in praktische zin moet worden omgegaan.

Tijdens de toelichtingsbijeenkomst over de programmabegroting kwam aan de orde dat PS zich op grond van het duale stelsel moeten beperken tot de hoofdlijnen. De vraag is op welke hoofdlijnen PS zich dan zou moeten richten. In de visie zijn dit de maatschappelijke effecten. Met GS is afgesproken dat met elkaar doelstellingen worden afgesproken. Vervolgens komt GS met voorstellen over het ambitieniveau en welke middelen zij daarvoor nodig hebben om een en ander vervolgens na 1 jaar te toetsen. In het hoofdstuk verkeer en verkeer ziet spreker weinig van het vorenstaande terug. In de kolom op blz. 102 staat een aantal indicatoren waarvan spreker het ambitieniveau niet terugziet, zodat hij niet weet waarop PS GS volgend jaar moet beoordelen. Spreker betreurt dit.

Op blz. 109 staan de maatschappelijke effecten van beheer en onderhoud van provinciale wegen. Alhoewel wel sprake is van een ambitieniveau, betreurt spreker het dat de prestatieindicatoren geen progressie laten zien.

Op blz. 112 is bij de exploitatie van het openbaar vervoer wel sprake van een stijging in 2004 ten opzichte van 2003 als het gaat om de kostendekkingsgraad en de ontwikkeling van de reizigers kilometers. De kanttekening die hierbij echter kan worden geplaatst is dat deze cijfers afkomstig zijn van de vervoerder zelf. Spreker ziet daarin niet het ambitieniveau van GS maar meer een ondersteuning van deze bedrijven met betrekking tot het bereiken van hun doelstellingen.

De heer Kloppenborg merkt op dat al veel is gezegd over de systematiek van deze programmabegroting, waarbij spreker zich aansluit. Spreker ziet in de begroting een aantal kaders en doelstellingen en vervolgens wat lijstjes met bedragen. De GL-fractie mist de vertaalslag en de indicatoren zijn nog niet geheel uitgewerkt. Met name de lijst bij beleidstaak 2.4 wacht op nadere uitwerking in een nota.

Wat betreft de indicatoren bij verkeer, geeft spreker in overweging, het aantal wegvakken met een overschrijding van de streefwaarde van luchtverontreiniging van bepaalde stoffen toe te voegen. Het is spreker bekend dat de stad Utrecht en de regionale milieudiensten de kritische vakken ook goed bijhouden, zodat deze indicator goed zou kunnen worden ingevoerd.

Spreker acht deze indicator ook van belang gelet op het feit dat op dit gebied stapsgewijs zal moeten worden voldaan aan bepaalde Europese regelgeving.

Over de doelen, ambities en investeringen op het gebied van de automobiliteit is het een en ander verwoord. Spreker komt hierop bij andere agendapunten nader terug. Wel pleit spreker voor een soort corridorgewijze benadering van de mobiliteitsproblematiek. Voor de A12 Bravo wordt een fors bedrag opgenomen, hetgeen dezelfde corridor betreft als waar één van de assen van het Randstadspoorstelsel op uitkomt. De GL-fractie houdt in deze een pleidooi voor een snelle aanpak van het Randstadspoor om te voorkomen dat veel geld wordt gestoken in autoinfrastructuur, waar juist verbetering van het openbaar vervoer nodig is.

Het verheugt de GL-fractie dat de tekorten die ontstaan door het rijksbeleid in de exploitatie van openbaar vervoer voorlopig worden gedekt. Spreker pleit wel voor een helder inzicht in de materie, o.a. waar ruimte zit voor innovatie, zoals gratis openbaar vervoer dat niet nader is ingevuld.

Met betrekking tot het hoofdstuk economie ondersteunt spreker de opmerking van de CDA-fractie dat een koppeling moet worden gelegd tussen verkeer en vervoer en economie. Een voorbeeld daarvan zou kunnen zijn een gezamenlijke aanpak van het industrieterrein Lage Weide. Wellicht dat de provincie, die tot nu toe deels een controlerende rol heeft gehad op milieugebied, in deze een economisch stimulerende en innovatieve rol kan spelen.

De heer Rohof merkt op dat al vele opmerkingen zijn gemaakt, die hij niet zal herhalen.

Met betrekking tot 2.4, recreatie en toerisme valt het de VVD-fractie op dat in de komende periode wel wordt geïnvesteerd in de recreatie. Kijkt men echter naar de tabel op blz. 68 dan leidt dat in de daar vermelde kerngetallen niet tot resultaten. Spreker informeert of dit is gebaseerd op bepaald onderzoek. Voor het overige steunt spreker het beleid van GS daar waar het gaat om de samenwerking van de VVV's en de UBT, alsmede de samenwerking tussen de recreatieschappen.

Met betrekking tot beleidstaak 4.1, Verkeer- en vervoersbeleid merkt spreker op, dat uit het SMPU blijkt dat de wegen in de provincie Utrecht zeer intensief worden gebruikt en de maatschappelijke betekenis groot is. Indien de extra middelen die de Utrechtse automobilist in de komende jaren in kas brengt vervallen, zal heel veel beleid niet meer kunnen worden uitgevoerd.

Spreker is voorstander van het Randstadspoor. Echter, gelet op de middelen die de provincie in de komende 15 jaar ter beschikking staan voor het beleid ten aanzien van mobiliteit en de kosten van het Randstadspoor, moet worden vastgesteld dat het Randstadspoor niet kan worden aangelegd. Er moet worden gewaakt voor getuigenisbeleid. Het beleid dat wordt gevoerd moet daadwerkelijk effect hebben.

De zaken met betrekking tot verkeer- en vervoersbeleid die over bestaand beleid gaan i.c. afspraken in het Collegeakkoord laat spreker buiten beschouwing. Voor een volgende keer pleit spreker ervoor als het gaat om de indicatoren voor de gemiddelde trajectnelheid en het aantal doden op de wegen ook de vergelijkende cijfers van voorgaande jaren op te nemen, zodat inzicht ontstaat in de effecten op dat terrein.

Met betrekking tot beleidstaak 4.2 vestigt spreker de aandacht op het vervoerswaarde onderzoek voor de PON-lijn. Spreker meent zich te herinneren dat in de vorige staten is besloten dat, mede gezien het feit dat er een aantal onderzoeken lag, geen nieuwe onderzoeken te financieren ten aanzien van de PON-lijn. Spreker informeert of er thans redenen zijn om daarvan af te wijken en zo ja, hoe het onderzoek eruit gaat zien.

Over het UMP zal nog worden gesproken. Bijna 40% van de bedragen in het SMPU krijgen een bestemming in het UMP. De vraag is hoe hiermee praktisch kan worden omgegaan in relatie tot de bespreking van deze programmabegroting.

Spreker ziet bij de baten en lasten op blz. 106 dat in 2003 € 15.958 miljoen is uitgegeven aan beleidstaak 4.2; in 2004 en volgende jaren daalt dat naar een bedrag van € 8.366 miljoen.

Spreker informeert hoe dit komt.

Met betrekking tot het openbaar vervoer (blz. 11) heeft de gedeputeerde in de vorige vergadering aangegeven dat de onvlechting van de concessiegebieden geld gaat kosten. Hij vindt deze kosten niet terug. Spreker informeert of al inzicht bestaat in de totale kosten die dat met zich meebrengt en waar deze kosten zullen worden verwerkt.

De voorfinanciering van het Randstadspoor komt ten laste van de € 50 miljoen die daarvoor is uitgetrokken. Spreker informeert of dit in het structuurfonds komt of ook in deze begroting moet worden meegenomen.

De voorzitter merkt ter zake het Science Park op dat inmiddels een nota is ontvangen, die zo snel mogelijk door de statengriffie zal worden verspreid.

Gedeputeerde Mik gaat over tot de beantwoording van de vragen.

In het tijdschema, zoals spreker zich dat had voorgesteld, zou het SMPU en de begroting tegelijkertijd in de commissie worden behandeld. De commissie heeft het SMPU inmiddels ontvangen maar terecht te kennen gegeven dat uitgebreider te willen bestuderen, waardoor deze strategische nota wordt vastgesteld na de begroting. De keuze had kunnen worden gemaakt helemaal niets van het SMPU in de begroting mee te nemen, maar dat zou een jaar verlies betekenen in het kader van de uitvoering van het SMPU. Volgens spreker was het ook niet nodig, omdat een aantal projecten naar aanleiding van de inspraak in het SMPU terecht is gekomen en met name de nieuwe projecten in de begroting 2004 zijn opgenomen via het UMP. Bij de begroting kan de commissie zelf beoordelen of zij instemt met de onderwerpen die in het UMP zijn opgenomen en 40% betreffen van het totale SMPU. Dit komt omdat er hele grote projecten in zitten, zoals de A12 Bravo. Wel is het gelukt de commissie het SMPU toe te zenden voor de begrotingsbehandeling, zodat de commissie in ieder geval in de gelegenheid is gesteld na te lezen welk strategisch beleid achter de verschillende projecten zit die in het UMP zijn opgenomen.

Gesproken is over de wijze waarop GS controleren en stimuleren via kaderstelling vooraf en controle achteraf. Spreker hoopt dat hij na 4 jaar te kunnen constateren dat er twee goede nota's liggen waarin staat welke indicatoren met elkaar zijn vastgesteld. Spreker zou projecten graag met de commissie behandelen. Dat doet echter niet helemaal recht aan hetgeen door de commissie is gezegd omdat de indicatoren wel nodig zijn om te beoordelen of een en ander wordt gehaald. Het blijkt niet eenvoudig voor verkeer en vervoer, evenals voor vele andere onderwerpen, indicatoren te formuleren. In het kader van een aantal indicatoren wordt nog onderzoek gedaan. Wel zij opgemerkt dat in het SMPU ook een aantal indicatoren is opgenomen waarover de commissie een oordeel kan uitspreken. Daarnaast zijn GS bezig het Collegeprogramma op de belangrijkste onderdelen te vertalen in een aantal doelstellingen c.q. indicatoren waarop PS achteraf kan beoordelen.

De uitgesproken zorg met betrekking tot de economische situatie in het Utrechtse is terecht. De hoogte van de werkgelegenheid is in de afgelopen jaren niet zozeer afgenomen. De samenstelling is wel gewijzigd. In de zakelijke dienstverlening m.n. het ICT-gedeelte zijn de arbeidsplaatsen fors afgenomen, hetgeen voor de totale werkgelegenheid is gecompenseerd door toename van de arbeidsplaatsen in de zorg en het onderwijs. Zonder daarbij te verwaarlozen dat de bestaande werkgelegenheid moet worden behouden, moet er wel voor worden gezorgd dat aandacht wordt besteed aan het kennisintensieve gedeelte van deze regio.

Daarvoor worden allerlei acties ondernomen. Spreker verwijst in deze naar het Economisch Beleidsplan. Eén van die acties is het Science Park waarover spreker graag in de volgende vergadering met de commissie van gedachten wisselt naar aanleiding van de notitie die is verschenen. De notitie bevat overigens geen concreet plan voor een Science Park, maar geeft inzicht in de afspraken tussen de provincie en de universiteit om te komen tot een Science Park op de Uithof. In de begroting is geen budget opgenomen voor het Science Park; in het Economisch Beleidsplan staat wel een bedrag opgenomen, dat ter beschikking blijft.

Suggestie met betrekking tot de kennisintensieve regio neemt spreker mee. Spreker onderschrijft dat in deze regio al heel wat initiatieven zijn op het gebied van kennisintensiviteit (bijv. Media Plaza in de Jaarbeurs). In overleg met de sector EZ wil spreker trachten daarin enige structuur te brengen, zodat de kennis van de één wordt geopend voor de wetenschap van de ander. Of dat via een ontwikkelingsmaatschappij of op een andere wijze moet, wordt thans nader uitgezocht. Spreker zal in ieder geval op dat spoor doorgaan, omdat het een reëel probleem is. Daarbij mag de arbeidsmarktstrategie niet worden vergeten. Op 19 mei jl. heeft

de commissie daarover het nodige gezegd in het kader van het Economisch Beleidsplan. Op dit moment wordt in overleg met een aantal sociale partners een arbeidsmarkt actieplan opgesteld. Dit is een nieuw terrein, omdat de provincie tot nu toe nauwelijks een taak had op het gebied van de arbeidsmarkt. Spreker staat in deze geen plan met allemaal vage doelstellingen voor, maar een concreet plan met concrete financiële middelen. Voornoemd plan zal worden teruggekoppeld met OASE en uiteraard naar deze commissie.

Ten aanzien van Economische Zaken is spreker het eens met de commissie dat de provincie daaraan meer moet doen ook al is bekend dat de economische ontwikkeling niet kan worden beïnvloed en de provincie daarin niet de enige partner is. De provincie zal moeten trachten partijen positief bij elkaar te brengen.

Met betrekking tot de bereikbaarheid is Utrecht doorvoer voor een groot deel van Nederland. Daar is niet veel aan te doen. Tegelijkertijd is het zo dat een groot aantal van de ritten op de autosnelwegen van Utrecht nog steeds korte ritten betreft, waartegen wel degelijk maatregelen mogelijk zijn. De enige oplossing moet gevonden worden in het bevorderen van het fietsverkeer en snel, frequent, comfortabel Randstadspoor. Dat blijft de doelstelling. Daarnaast blijft het zo dat het autosnelwegen- en het provinciale wegennet moet worden verbeterd. Dat zal op een aantal plaatsen een capaciteitsvergroting betekenen; A12 Bravo is daar een voorbeeld van. Het rijk maakt het de provincie niet makkelijk door investeringen voor Randstadspoor op te schuiven tot na 2010. Wat de kansen van de provincie zijn, zal moeten blijken bij het Bestuurlijk Overleg dat nog moet plaatsvinden. Tegelijkertijd is het rijk bezig te bezuinigen op de exploitatie van het openbaar vervoer. Dat is funest voor de lijnen op het platteland van de provincie. Op dit moment wordt bekeken hoezeer de rijksbijdrage afneemt voor het openbaar vervoer en hoe dat bedrag kan worden opgevangen. Uitgangspunt van spreker, dat nog in GS moet worden besproken, is het openbaar vervoer in deze provincie, ondanks de rijksbezuinigingen, overeind te houden. Voor een deel kan dat via efficiency bij de verschillende busmaatschappijen en voor een deel zal het eigen geld betekenen. Daar wordt op dit moment naar gezocht. Dat doet het BRU uiteraard ook. Spreker zou het uiterst betreurenswaardig vinden indien de provincie de recent van het BRU overgenomen openbaar vervoerslijnen twee maanden later zou moeten opheffen als gevolg van de korting van het rijk. Na GS komt dit nog terug in de commissie.

De gratis winkelbus is opgenomen in het UMP. De bedoeling van het UMP is dat 'goede ideeën' zo concreet mogelijk worden uitgewerkt tot een project en vervolgens in het UMP worden opgenomen. Gesteld is dat 40% van het SMPU wordt uitgevoerd en dat A12 Bravo daar wel een heel groot beslag op doet. Spreker onderschrijft dit, maar dit project moet nu eenmaal op korte termijn gebeuren. Echter, alles dat in het SMPU staat en door de commissie wordt goedgekeurd wordt uitgevoerd. Het bedrag van € 269 miljoen staat vast. Er kan hoogstens worden gesproken over de volgorde van de uitvoering van projecten. De gratis winkelbus is één van die afspraken in het kader van het Coalitieakkoord. Het onderwerp is nog zo nieuw dat het nog niet als een project is uitgewerkt. Het is toch in het UMP opgenomen, omdat anders nog een jaar zou moeten worden gewacht.

Spreker geeft aan dat de commissie zelf moet bepalen bij welke projecten zij betrokken wil zijn. Hij laat het aan de voorzitter over een en ander in overleg met de commissie te agenderen. Spreker is altijd bereid daarover te praten.

Over de PON-lijn zijn de gemeenten zwaar verdeeld over het nut en de noodzaak van de PON-lijn. In de vorige staten heeft discussie plaatsgevonden die tot een conclusie heeft geleid. In ieder geval zijn de gemeenten met elkaar bezig om een onderzoek te doen naar alternatieven. Het geld dat in het UMP is opgenomen (€ 20.000) is de bijdrage van de provincie aan dat onderzoek.

Met betrekking tot het Randstadspoor licht spreker toe dat in het SMPU een bedrag van € 12 miljoen is opgenomen voor voorfinanciering van autoinfrastructuur-Randstadspoor. In

het oorspronkelijke SMPU stond € 10 miljoen met name voor autoinfrastructuur. Dat bedrag is verhoogd met € 2 miljoen. Hiermee is ruimte gecreëerd voor een eventuele voorfinanciering. In het SMPU, omdat dat het enige investeringsprogramma is voor verkeer. Dat is niet hetzelfde als de € 50 miljoen waar GS eerder over hebben gesproken. Er is al een klein stukje op het gebied van Leidsche Rijn/Randstadspoor, de enige goedgekeurde Beschikking, voorgefinancierd. Indien men over heel Randstadspoor spreekt gaat het om veel grotere bedragen. Het is niet de bedoeling om de bedragen voor voorfinanciering allemaal daaraan uit te geven; maar ze staan echter wel ter beschikking als derving van rente. Het bedrag van voorfinanciering wordt derhalve niet geïnvesteerd; het gaat om de rentederving daarvan. Overigens moeten de onderhandelingen met de Minister nog plaatsvinden.

Over de overgang van het openbaar vervoer Amersfoort naar de provincie vindt overleg plaats met Amersfoort. Amersfoort doet veel zelf op dit terrein en zou dit graag willen blijven doen. De provincie heeft daar feitelijk geen bezwaar tegen. De provincie blijft vervoersautoriteit. Bekeken wordt of Amersfoort een groot deel van de activiteiten kan blijven uitvoeren. De concessie in Amersfoort loopt overigens tot 2008. Het gaat derhalve om een voortzetting van bestaande activiteiten.

Persoonlijk zou spreker wel 3 of 4 bedrijventerreinen in een jaar willen herstructureren. Het probleem is echter dat de TIPP regeling ophoudt. Met de TIPP regeling heeft de provincie een fors aantal ha bedrijventerrein kunnen herstructureren. Het tempo laag hoog en indien de provincie in dat tempo had kunnen blijven doorgaan, dan zouden alle bedrijventerreinen in een paar jaar tijd zijn geherstructureerd. De TIPP regeling wordt echter vervangen door een regeling waarbij nog maar slechts enkele, met name genoemde, terreinen door het rijk rechtstreeks worden gefinancierd. In Utrecht zal dat maar één terrein zijn nl. Lage Weide. Dat betekent dat sprake is van een heel groot financieel probleem, dat nog niet is opgelost. Indien spreker kijkt naar de gelden die de staten bij de Coalitieonderhandelingen hebben uitgetrokken voor Economische Zaken is dat te weinig om daarvoor een volledige vervanging te bieden. Er wordt derhalve gedaan wat mogelijk is en bekeken wordt hoe daarmee moet worden omgegaan. Wellicht moet de bijdrage van anderen worden verhoogd of kunnen andere financieringsbronnen worden aangeboord, intern vindt een herprioritering plaats. Dat is een moeilijke discussie. Spreker komt hierop terug in de commissie. Los van het vorenstaande onderschrijft spreker dat fors moet worden doorgegaan met de herstructurering van de bedrijventerreinen omdat het noodzakelijk is, meer werkgelegenheid oplevert en direct de intensivering van 15% teweeg kan worden gebracht, hetgeen ook ruimte elders spaart. Over de luchtverontreiniging wordt het nodige gezegd in het SMPU. Het is één van de indicatoren waarnaar op dit moment onderzoek wordt verricht. Het benoemen van de indicatoren wordt serieus opgepakt.

De heer Van Malenstein informeert of de gedeputeerde bereid is daarnaar nader onderzoek te verrichten ter zake de knelpunten in de provincie.

Gedeputeerde Mik antwoordt eerst te willen kijken welke knelpunten er al liggen op het gebied van de andere indicatoren.

De Groene Werklandschappen staan in het plan. Spreker heeft nog geen nader plan gezien. Op dit punt moet nog een concreet voorstel worden geformuleerd.

Spreker is van mening dat de programmabegroting samen met het UMP, dat in feite de begroting is voor het onderdeel verkeer en vervoer zeer duidelijk zijn. Spreker onderschrijft wel dat daarachter nog een uitwerking zit. Volgens spreker heeft de commissie wel voldoende informatie om al dan niet in te stemmen met een bepaald type project.

De overdracht van de bruggen van de gemeente Utrecht naar de provincie is praktisch rond. Er is een onderzoek gedaan naar de kosten van overdracht aan de provincie in die zin dat door een extern onafhankelijk adviseur de kosten voor onderhoud zijn begroot voor de komende jaren. Investeren is niet nodig omdat de brug geheel is opgeknapt door de gemeente. De

gemeente heeft dit bedrag inmiddels geaccepteerd. De renovatie van de brug in Vreeland is gepland in november 2003 en staat in de begroting. De middelen zijn afgedekt in de Kadernota.

Het Provinciaal Beraad functioneert op dit moment goed. In het Utrechts Verkeer- en Vervoerberaad zitten alle overheidspartners rond verkeer- en vervoer in deze provincie. De discussie met het BRU rond de vervoersautoriteit zal een ingewikkelde worden. De doelstelling van de provincie is duidelijk, maar er is sprake van een wettelijke verdeling van de vervoersautoriteiten.

De korting van € 5 miljoen op de strategische plannen heeft geen consequenties voor het SMPU.

Met betrekking tot het beprijzen staan enkele heldere passages opgenomen in het SMPU, waarnaar spreker verwijst. Het Rijk komt naar alle waarschijnlijkheid met initiatieven op het gebied van beprijzen. In dat geval zullen GS deze doorvertalen en aan de commissie voorleggen. Spreker heeft het beprijzen steeds gezien als een reguleringsmiddel.

Knooppunten transferia, dat zowel in het SMPU als in het UMP is opgenomen, is een project dat nog verder moet worden uitgewerkt. Het is van belang dat op de punten waar particulier vervoer over gaat in openbaar vervoer mogelijkheden worden geboden. De verhalen over lege transferia (m.n. Westraven) zijn spreker bekend. Dat betekent dat nog eens goed naar dat concept moet worden gekeken. In dit kader worden echter niet alleen dit soort transferia bedoeld. Het kan ook om parc- en ridepunten gaan of om fietsenstallingen bij stations. Naar aanleiding van een desbetreffende opmerking van de zijde van de D66-fractie merkt spreker op dat, indien een transferium wordt gebruikt voor verhuur aan kantoren in de buurt, sprake is van een verkeerd gebruik en een mislukt concept.

Er vindt een aantal overwegingen plaats rond de Stichtse lijn. De provincie wilde daar in ieder geval bij zijn. Er is nog niet uitgemaakt wat voor soort onderzoek dat zou moeten zijn.

De discussie over de opcenten motorrijtuigenbelasting in het SMPU verwijst spreker naar de commissie BEM.

Wie in een vergadering komt met verkeersdeskundigen wordt vele keren gewezen op de methode Luteijn. Luteijn is een methode om tussen verschillende overheden zaken in de oplossings sfeer op het gebied van verkeer en vervoer creatief tot stand te brengen. Dit is succesvol gebeurd rond de A4. Spreker heeft gisteren in het UVVB afgesproken dat ook voor de provincie Utrecht te gaan doen voor zowel het gebied van Utrecht als Amersfoort.

Conform de methode Luteijn zal eerst een korte analyse plaatsvinden van de problematiek en vervolgens met elkaar van gedachten worden gewisseld over oplossingen. Het vorenstaande is een vorm van dynamisch verkeersmanagement.

Het baggerprobleem in relatie tot de provinciale vaarwegen is behandeld in de commissie WEM.

Binnen de sector is afgesproken om een actieplan recreatie en toerisme op te stellen, die ook aan de commissie zal worden voorgelegd. Een andere zaak, zoals de fusie VVV en UBT, komt nog in de commissie. Hierover zullen GS binnenkort besluiten nemen.

De bijdrage aan de recreatieschappen kan dalen omdat in één van de recreatieschappen de bijdrage van Amsterdam toeneemt. Spreker sluit overigens niet uit dat er forse financiële discussies in de recreatieschappen komen, omdat alle gemeenten worden gekort op het gemeentefonds. Dat zal niet direct leiden tot een verhoging van de provinciale bijdrage. De commissie zal daarbij worden berokken. Spreker is vooralsnog niet van plan de subsidie aan de recreatieschappen te verlagen. Overigens zal een onderzoek worden gedaan naar de recreatieschappen; het onderzoek wordt op dit moment geformuleerd.

Ter zake de ontvlechting met het BRU blijken de financiële problemen minder groot te zijn dan spreker had verwacht. Dit punt heeft de aandacht. Of het echt een groot tekort oplevert is

nog niet bekend, omdat spreker nog niet over de cijfers beschikt. Dat is ook de reden dat het nog niet in de begroting is verwerkt.

Als sprake is van voorfinanciering van Randstadspoor gebeurt dat via het SMPU en niet via deze begroting.

De heer Kok vervolgt, dat over de luchtverontreiniging al veel informatie bekend is. Het is een thema waar de provincie in feite heel weinig mee kan doen omdat de oplossing moet worden gevonden in de techniek van het voertuig. Hierover wordt overleg gevoerd met rijkswaterstaat omdat de grootste problematiek en de dichtheden liggen langs de rijkswegen. De heer Van Malenstein merkt op dat het een integraal probleem betreft. Het is een aantal zaken die bij elkaar komt: milieu, verkeer, gezondheid. De vraag van de PvdA-fractie is gericht op de gezondheid van die mensen die heel dicht bij de verkeersintensieve wegen wonen.

De voorzitter verwacht ook dat dit onderwerp in meerder commissies zal terugkomen.

De heer Kok merkt op dat de Joosendammerbrug van origine beweegbaar is, maar niet meer functioneert. Bekeken gaat worden of de verplichting om deze brug beweegbaar te houden kan worden opgeheven, mede gelet op de lage intensiteit van gebruik.

De baten/lasten op blz. 106 moet worden gezien als de op dat moment gepleegde storting in het fonds grote wegen werken. De specificatie staat in het UMP op blz. 7.

De voorzitter geeft de commissie in tweede termijn het woord.

De heer Gaaijkema stelt, met betrekking tot de indicatoren, voor gewoon te beginnen met de tabel op blz. 102 waarin een aantal indicatoren staat die in 2002 zijn gemeten, daarbij streefwaarden aan te geven en aan het eind van 2004 te meten wat is gehaald met de afspraak dat PS GS daarop zullen afrekenen. Op deze wijze kan in de visie van spreker de noodzakelijke ervaring met deze methodiek worden opgedaan.

De heer Van Tuijll acht dit voorstel niet dual. In het duale stelsel stelt de commissie de gedeputeerde voor over een aantal maanden te komen met de ervaringscijfers 2001/2002 waarbij de commissie vervolgens streefwaarden aangeeft. Indien daaraan extra financiële middelen moeten worden gekoppeld dan ziet de commissie dat vertaald in de begroting van 2005. Indien voor die werkwijze wordt gekozen dan is sprake van een echte duale begroting waarin de staten meer invloed krijgen op het beleid en op de inzet van de middelen.

Gedeputeerde Mik is er geen voorstander van zomaar indicatoren en streefwaarden in te vullen. Men moet iets hebben om naar te streven, maar het moet wel realiteitswaarde hebben. Er is een aantal goede doelstellingen en met indicatoren moeten worden geformuleerd om te kunnen beoordelen of de doelstellingen kunnen worden bereikt. Spreker verzoekt de commissie GS de kans te geven daarnaar te kijken. De voorzitter stelt voor de beraadslagingen te sluiten, waarmee wordt ingestemd.

.....

14. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 23.15 uur onder dankzegging voor ieders komst en inbreng.

4. Commissie REG dd 27 oktober 2003

Gedeelte verslag van de vergadering van de statencommissie Ruimte en Groen van 27 oktober 2003, onderdeel begroting.

4. Programmabegroting 2004

De voorzitter licht toe dat de commissie is gevraagd het licht met name te laten schijnen over de programma's 2.1, 2.2, 2.5, 2.6 en 2.7. Hij geeft de fracties vervolgens gelegenheid tot het stellen van vragen cq. maken van opmerkingen.

De heer Bisschop verwoordt de vragen/opmerkingen van de SGP als volgt.

Blz. 48 (Agenda 2010 - Nieuw wonen): Spreker is benieuwd naar de vormgeving van het beleid rondom dit thema, omdat hij het idee heeft dat het beleid op dat terrein niet soepel loopt en dat er nog teveel onduidelijkheden zijn. Hij hecht in het kader van de begroting aan meer helderheid.

Blz. 53 (Agenda 2010 - verdeling middelen): Er is € 11,5 mln. beschikbaar voor Agenda 2010 en GS beslist dan naar welk project welk bedrag gaat. Spreker vraagt zich af of dit niet een te ruimhartig kader is. Hij hecht eraan hier meer bemoeienis mee te hebben.

Blz. 59 (Wonen en stedelijke vernieuwing - Bestaand beleidsterrein): Het betreft de proefregio op het gebied van woonruimteverdelingbeleid. Spreker meent dat gemeenten hier al mee bezig zijn (gewest) en vraagt zich af of de provincie hier zelf een proefregio van moet maken of dat gebruik kan worden gemaakt van de opgebouwde expertise binnen de gemeenten voor een soort provinciaal beleidskader, hetgeen efficiënter kan werken.

De voorzitter antwoordt dat op de eerste twee aspecten nader zal worden ingegaan bij de commissie BEM.

De heer Kloppenborg verwoordt de vragen/opmerkingen van GroenLinks als volgt.

Spreker sluit zich aan bij het verzoek om helderheid over Nieuw wonen.

Alles overziende is er sprake van een indrukwekkende hoeveelheid taken en velden waar de provincie mee bezig is. Echter, het grondbeleid komt niet voldoende uit de verf. Dit is een punt dat, in het verlengde van de recente workshopdiscussie van de commissie, op korte termijn aandacht behoeft.

Programma 2.2 (EHS): Er is sprake van een lage ambitie terzake de te verwerven natuur en een wat hoge ambitie terzake agrarische en particuliere natuurbeheer in de EHS. De fractie hecht eraan dat dit zeer goed wordt gemonitord en houdt vast aan wat in de natuurdoeltypen is beschreven. De fractie gaat uit van hetzelfde kwaliteitsniveau en dat de EHS inderdaad in het afgesproken tempo wordt gerealiseerd.

Blz. 75 (Natuur en landschap – Melkertbanen): Spreker vraagt of deze worden omgezet in reguliere banen en of dit de pluspost is. De fractie vindt deze banen op het gebied van groene handhaving, in welke vorm dan ook gefinancierd, enorm belangrijk.

Mevrouw Kallen stelt dat de VVD de programmabegroting helder en duidelijk vindt. Er moet € 34 mln. structureel worden bezuinigd, hetgeen ook structureel moet worden opgepakt. De fractie concludeert echter dat nu bij de bespreking op onderdelen advies cq. goed/afkeuring wordt gevraagd, terwijl GS op pag. 15 stelt dat de kerntakendiscussie volgend jaar aan moet geven hoe er precies moet worden omgegaan met het structurele tekort. De VVD wil het

financieel kader aan de orde stellen en met de andere partijen in een algemene discussie bespreken. De fractie heeft derhalve op dit moment, in afwachting van de algemene discussie, geen opmerkingen.

De voorzitter antwoordt dat dit verzoek binnen de commissie BEM nader aan de orde kan komen.

Mevrouw Stadhouders verwoordt de vragen/opmerkingen van het CDA als volgt.

Blz. 49 (Agenda 2010 – Hart van de Heuvelrug): Spreekster vraagt wat de uitvoeringsambitie van het college is omdat er, één en ander gekoppeld aan het coalitieakkoord, nog geen stappen zijn gezet. Het project wordt nu een ‘witte vlek’.

Blz. 72 (Natuur en landschap – Uitvoering natuur- en landschapsbeleid): De fractie is natuurlijk blij met het feit dat er sprake is van een zekere herprioritering ten aanzien van particulier en agrarisch natuurbeheer. Tegelijkertijd is bij de indicatoren te zien dat 90% voor aankoop wordt aangewend en 10% voor particulier natuurbeheer, terwijl het rijksbeleid koerst op 60% particulier en 40% agrarisch natuurbeheer. De fractie vraagt zich derhalve af of het streven van dit moment voldoende gaat in de richting die het Rijk op dit moment voorstaat.

Blz. 73 (Natuur en landschap): De fractie vraagt of er meer kan worden gezegd over de voorwaarden die aan de kwaliteitsverbetering van het agrarisch natuur- en landschapsbeheer worden verbonden en hoe gaat de provincie dit meer uitgewerkt gaat faciliteren.

Blz. 78 (Plattelandszaken – Reconstructie): Gevraagd wordt naar de stand van zaken rondom de financiële situatie van de reconstructie.

Blz. 79 (Plattelandszaken – Agrarische zaken): De fractie vraagt naar aanleiding van de eerste alinea nog eens goed te kijken naar het ontwerp streekplan zoals dat er nu ligt, want het gaat erom hoe nu concreet ruimtelijk wordt omgegaan met de landbouwkerngebieden en verwevingsgebieden.

Wat opvalt bij de indicatoren is dat deze beperkt blijft tot het aantal bedrijven met een biologische bedrijfsvoering. De vraag is of dit de enige indicator is als het gaat om agrarische zaken.

Mevrouw Jonkers verwoordt de vragen/opmerkingen van de SP als volgt.

In zijn algemeen staat bij de indicatoren een cijfer voor 2003. De fractie hecht eraan ook de beschikking te hebben over de gerealiseerde cijfers van 2002.

Blz. 60 (Wonen en stedelijke vernieuwing – 2^e indicator): De fractie vraagt zich af of de cijfers (0) niet in strijd zijn met hetgeen in het streekplan is opgenomen, waarin de mogelijkheid wordt opengelaten om de bindingseisen per situatie te bezien.

Blz. 75 (Natuur en landschap – Melkertbanen): Gevraagd wordt wat hier in dit geval mee wordt bedoeld.

Blz. 77 (Plattelandszaken – Doel): Er wordt gesproken over zowel economisch als ecologisch duurzame land- en tuinbouw. De fractie vraagt zich af hoe zij dit dient te lezen.

De heer Reerink verwoordt de vragen/opmerkingen van de PvdA inzake ruimtelijke ordening als volgt.

Blz. 54 (Ruimtelijke ontwikkeling): Het streekplan vormt het ruimtelijke kader voor overleg met Randstadoverheden en Rijk. In dit kader spreekt de fractie de bezorgdheid uit over de gang van zaken in de Noordvleugel Deltametropool. Onlangs is er een akkoord gesloten tussen Noord-Holland en Flevoland over extra woningbouw op de lijn Almere, Amsterdam-Bollenstreek. Dat is niet verontrustend, maar wel als de infrastructuur daar helemaal op gericht gaat worden. De Utrechters die hier willen blijven werken wordt de mogelijkheid ontnomen in Almere te gaan wonen. Spreker wil nadrukkelijk naar voren brengen dat de

positie van Utrecht in de Deltametropool meer en sterker aandacht moet krijgen; de fractie maakt zich hier echt grote zorgen over. Ook zou moeten worden bezien hoe de banden met Almere kunnen worden verbeterd.

Blz. 55: Voorts vraagt de fractie naar de inhaalslag voor de bestemmingsplannen.

Tenslotte wordt een kanttekening gemaakt bij het leidende principe van water. Bij het bezoek aan Langbroekerwetering is geconstateerd dat daar niet water, maar landbouw als leidend principe werd genomen. Het leidend principe van water mag niet als loze kreet worden beschouwd.

De heer Bos verwoordt de vragen/opmerkingen van de PvdA inzake Wonen en stedelijke vernieuwing als volgt.

Blz. 58: Er vinden nog discussies plaats over onderwerpen die samenhangen met het toekomstig woonbeleid, onder andere over de uitwerking van de 30% motie, beleidskader woonruimteverdeling, de motie over de ruimtelijke segregatie, beleidskader ISV2 en de vastgelopen bouwproductie. Niet al deze onderwerpen zijn opgenomen in dit hoofdstuk, hetgeen spreker bevreemdtd omdat enige samenhang tussen deze onderwerpen wordt verwacht. Het lijkt nu meer op een toevallige opsomming van onderwerpen.

Spreker vraagt nog eens te kijken naar met name de indicatoren op blz. 60 die de kern van het beleid moeten weergeven en de volgende indicatoren toe te voegen:

- a. aantal nieuw gebouwde woningen (inbreiding en uitbreiding);
- b. wachttijden sociale huurwoningen;
- c. realisering levensloopbestendige woningen.

De indicatoren over het woningtekort, de keuzevrijheid en de opplusregeling zouden dan kunnen komen te vervallen.

Blz. 59 (Proefregio nieuw woonruimtebeleid): De fractie vindt de tekst hierover uiterst (te) voorzichtig. Waarom zou de provincie via een proefregio een ander woonruimteverdelingsbeleid willen implementeren, terwijl er in andere provincies op basis van experimenten al beleid is ingevoerd. Stel dat de provincie het met gemeenten en corporaties eens kan worden, dan kan dit beleid in één keer voor de hele provincie worden geïmplementeerd.

De verstedelijkingsafspraken (ofwel rondje Remkes) lijken spreker achterhaald; met name de verplichte verkoop van huurwoningen zou uitgedraaid zijn op een ramp. De vraag is of de provincie het initiatief moet nemen om af te zien van deze verstedelijkingsafspraken of deze eventueel te actualiseren met gemeenten, bouwers etc.

De fractie is het zeer eens met de opmerkingen die worden gemaakt over het toekomstige ISV-beleid, met name terzake het koppelen aan de gemeentelijke visies op het gebied van wonen. Op deze wijze wordt de huidige wat al te fragmentarische verdeling van de ISV-middelen voorkomen.

Inzake de begroting 2004 voor het onderhavige programma kan worden vastgesteld dat deze tussen 2004 en 2007 teruggaat van ca. € 9,2 mln. naar ca. € 7,8 mln, hetgeen een forse aderlating is. De drie grootste posten betreffen: de investeringsimpuls Stedelijke vernieuwing (de fractie vraagt of dit betekent dat de provincie straks bij ISV2 hier niet meer aan bijdraagt of dat dit wordt heroverwogen); de opplusregeling (uitvoering geven aan beleid), en tenslotte een post mutatie a.g.v. BBV 2004 die spreker niet kan thuisbrengen.

Met andere woorden, € 1,5 mln. minder voor Wonen en stedelijke vernieuwing is een forse ingreep en wat de PvdA betreft de maximale bijdrage die deze sector levert, KWATTA of geen KWATTA.

Blz. 48 (Agenda 2010 – Nieuw wonen): De fractie ondersteunt de eerder ter vergadering gemaakte opmerkingen.

Mevrouw Kramer verwoordt de vragen/opmerkingen van de PvdA inzake Natuur en Landschap als volgt.

Blz. 72 (EHS): De vraag is of het streefareaal inzake EHS (1000 ha in 2018) nog wel reëel is. De provincie stelt extra middelen beschikbaar voor voorfinanciering van aankoop gronden en de fractie vraagt hoe de financiële zekerheden voor 2004 op dat gebied liggen.

Blz. 73 (Monitoring en onderzoek): Afgevraagd wordt of er sprake is van een 'goede organisatie van de grote geautomatiseerde gegevensbestanden': zo ja, werkt deze nu en zo nee, wanneer dan wel.

Blz. 73 (Provinciaal Landschap Heuvelrug): Wat is de meerwaarde van een provinciaal landschap. De uitvoeringsgerichtheid geeft aan dat er geen nieuwe soorten beschermingsplannen meer worden gemaakt. De vraag is of de plannen gereed zijn.

Blz. 74 (Nota Handhaving en Veiligheid): De fractie vraagt of er binnen het presidium al is gesproken over op welke manier er wordt teruggekomen op de gedoogsituatie.

Blz. 75 (Rijksbijdrage faunabeheereenheid i.o.): Gevraagd wordt of er een toelichting over deze rijksbijdrage kan worden gegeven.

Blz. 76 (Citadel): De vraag is waarom het bedrag voor natuurterrein De Citadel in 2004 is vervallen en waar dit terrein zich bevindt.

De heer Schreurs verwoordt de vragen/opmerkingen van de PvdA inzake Plattelandszaken en Ontgrondingen als volgt.

Blz. 78 (Sturingsmodel): Gevraagd wordt wat het loket inhoudt, hoe het project (dat al in 2002 is gestart) loopt, hoe de voortgang is, en of het niet mogelijk was hiervoor een indicator in de begroting op te nemen. Tevens wordt om een implementatie van het sturingsmodel gevraagd.

Er bestaat veel onduidelijkheid en onzekerheid over de beperking van rijksbudgetten voor de landinrichting en spreker vraagt hoe de provincie hiermee omgaat: wordt erop geanticipeerd en zo ja, op welke manier.

De fractie staat zeer positief tegenover het stimuleren van de biologische landbouw met bijbehorende indicator. De vraag is hoe succesvol het stimuleren van het beleid tot nu toe is en waar eventuele problemen liggen.

Tenslotte wordt over de € 2,9 mln. EU-subsidie waar mogelijk gebruik van kan worden gemaakt gevraagd of er inmiddels al aanvragen voor deze subsidie zijn ontvangen, en op welke manier de provincie in het kader van de biologische landbouw gebruik denkt te maken van de € 2,9 mln.

Over programma 2.7 zijn geen vragen cq. opmerkingen.

De heer Van Kranenburg verwoordt de vragen/opmerkingen van de ChristenUnie als volgt. Allereerst verwijst spreker naar de brief die de collega's Streefand, Bijkerk, Nugteren en Van de Groep hebben geschreven over deze begroting, mede in aansluiting op hetgeen de VVD zojuist naar voren bracht.

Blz. 59 (Wonen en stedelijke vernieuwing – ontvlechting BRU): De fractie vraagt zich af wat in de vijfde alinea wordt bedoeld met 'De komende jaren wordt extra ingezet op een goed functionerende woningmarkt': worden er extra middelen dan wel wordt er personele capaciteit voor vrijgemaakt. Tevens wordt gevraagd of de commissie bereid is op het gebied van integraal gebiedsgericht werken in het voorjaar van 2004 onderling in discussie te gaan over de voorwaarden waaraan dergelijk beleid dient te voldoen om aldus te komen tot een kaderstelling voor het college.

Met betrekking tot de proefregio (woonruimteverdelingbeleid) vraagt spreker of in deze proef ook het verschijnsel bindingseisen kan worden toegevoegd, of dat dit dermate tegenstrijdig met het rijksbeleid is dat dit nu nog onmogelijk is.

De heer De Heer gaat namens de ChristenUnie als volgt verder.

Blz. 73 (Natuur en landschap – soortbeschermingsplannen): In de bijlage waarin de herprioritering wordt toegelicht is geen uitgebreide argumentatie opgenomen. Er is binnen natuurbeschermingskringen echter nog veel discussie op dit terrein. Als de conclusie is dat soortbeschermingsplannen toch een handig middel kunnen zijn, wordt gevraagd dit onderwerp alsnog nader te bezien.

Blz. 75 (milieu-inventarisatie): Het ecologisch onderzoek is een belangrijke basis onder allerlei plannen die worden gemaakt en waarop een bezuiniging wordt aangekondigd. De vraag is of deze al concreet is ingevuld – met name omdat er eerst nog een evaluatie wordt verwacht.

Blz. 78 (financiering reconstructieplan): Veel geld dat was bedoeld voor de uitvoering van het streekplan gaat nu naar het reconstructieplan en de vraag is of daarmee al die andere uitwerkingen van het streekplan niet in gevaar komen.

Blz. 82 (Ontgrondingen): Er wordt al geruime tijd gesproken over onderzoeken in interprovinciaal verband. De fractie vraagt zich af wat de stand van zaken is en of er inmiddels eendrachtig wordt gefinancierd, of dat er sprake is van addertjes onder het gras. Spreker zegt dat al diverse malen aandacht is gevraagd voor de 12 aardkundige monumenten (nr. 7 t/m 12), een onderwerp dat hem zwaar op de maag ligt. De fractie overweegt, hangende de uitkomsten van deze laatste poging tot overeenstemming, een motie over dit onderwerp in te dienen. Naar de mening van de fractie is het aanwijzen van aardkundige monumenten een goed voorbeeld van uitvoeren van het beleid. Er liggen adviezen, plannen en visies, het enige wat er nog moet gebeuren is een grotere variatie aan aardkundige monumenten benoemen. Voor iedere fractie is een pakketje informatie over aardkundige monumenten gemaakt en de collega-fracties worden gevraagd hier aandacht aan te besteden.

Het lijkt het beste dat de provincie ten aanzien van deze monumenten regisseur blijft en het laatste stapje zet op het traject dat ca. 9 jaar geleden is ingezet.

De heer De Vries verwoordt de vragen/opmerkingen namens D66 als volgt.

Blz. 55 (Ruimtelijke ontwikkeling): De fractie vindt het een goede zaak dat het accent wordt verlegd naar het voortraject van de formele procedure om zo in te spelen op mogelijkheden om kwaliteitswinst te boeken en in een zo vroeg mogelijk stadium gemeentelijke plannen af te stemmen op provinciale plannen. Echter, de fractie is wel van mening dat de praktijk over het algemeen wat weerbarstiger is (bijvoorbeeld De Schammer). Vanuit de provincie zou richting de gemeenten het signaal moeten worden afgegeven dat het is aan te bevelen om burgers in een vroeg stadium te betrekken, waardoor kostbare bezwaar- en beroepsprocedures kunnen worden voorkomen.

Spreker sluit zich aan bij de opmerkingen van de PvdA inzake de Deltametropool, met name ten aanzien van de Flevolandoptie.

Blz. 139 (Risicoparagraaf): Hier wordt een negatieve reserve van ca. € 2,9 mln. aangegeven terzake de voorfinanciering grondverwerving t.b.v. bedrijfsvergroting in de gebiedsgerichte projecten De Venen, Rak Kromme Rijn en Langbroekerwetering. De vraag is of de grondprijzen in de provincie zijn gedaald of dat hier een andere oorzaak aan ten grondslag ligt.

Blz. 167 (Gebiedsgericht beleid): Er is ruim een jaar sprake van een vacature die wordt opgevuld door externe adviseurs. Het is spreker niet duidelijk of medio 2004, na afloop van de streekplanprocedure, deze vacature alsnog ingevuld zal worden of dat deze wordt weggesaneerd vanwege de vacaturestop bij de afdeling RO.

Blz. 58 (Wonen en stedelijke vernieuwing): Spreker sluit zich voor een deel aan bij de opmerkingen van dhr. Bisschop. Ook D66 heeft ten aanzien van de proefregio het gevoel dat

er zaken eerder zijn uitgevoerd. D66 vindt het vreemd om de ontwikkelingen rondom het woningtekort te toetsen wanneer dat slechts in vijfjaarlijkse perioden kan gebeuren. De vraag is of hieraan vastgehouden dient te worden of dat er een aanpassing moet plaatsvinden. Spreker vindt de genoemde aanvullende indicatoren interessant, maar vraagt zich af in hoeverre de provincie daar feitelijk invloed op heeft, omdat de provincie niet zelf bouwt en meer een rol op afstand heeft. Het is wel goed te weten wat er in de provincie gebeurt, maar om daar als college op te worden afgerekend is een tweede.

Blz. 70 (Natuur en landschap): Spreker memoreert het streefareaal nieuwe natuur met name door middel van particulier natuurbeheer. De fractie vindt het jammer dat tegelijkertijd het aantal ha nieuwe natuur evenredig wordt verlaagd en vraagt zich af waar GS het optimisme op baseert dat particulier natuurbeheer daadwerkelijk dat streefareaal in 2018 zal halen. De indicatoren in deze paragraaf zijn naar de mening van D66 goed.

Blz. 73 (Natuur en landschap – Monitoring en onderzoek): Het wordt van groot belang geacht de ontwikkelingen op het gebied van natuur en landschap te signaleren en D66 is het hier mee eens. Spreker vraagt wat de Ecodatabank is en of deze een nationale opzet kent. Ook vraagt hij waar hij in de begroting de kosten kan vinden die door de extra inzet in verband met de advisering en gegevenslevering ontstaan – wellicht is het de € 14.000,- genoemd in de samenvatting van het overgangsdokument.

Bij het hoofdstuk Groene regelgeving wordt gesproken over een door GS vast te stellen Faunabeheerplan. Gevraagd wordt of dit betekent dat PS er niet meer aan te pas komt wanneer het bijvoorbeeld gaat over het wel of niet afschieten van vossen.

Blz. 74 (indicatoren): Als indicator wordt genoemd de aardkundige monumenten. Spreker vindt het jammer dat wordt teruggegaan van 12 naar 6 en vraagt naar de motivering.

Blz. 75 (Melkertbanen): D66 vraagt zich af waarom deze nu nog worden opgevoerd en uit welke middelen deze bekostigd gaan worden.

Voorts wordt er een bedrag van € 265.000,- genoemd als herprioritering vanuit het overdrachtsdocument 2003. De vraag is wat dit bedrag inhoudt.

Blz. 77 (Plattelandszaken): D66 vindt eveneens dat één indicator bij dit beleidsterrein erg mager is, mede gezien het belang dat GS cq. de huidige coalitie aan een vitaal platteland hecht. Waarom zijn er bijvoorbeeld geen indicatoren opgenomen inzake groene diensten of de regeling natuurlijke handicaps.

Blz. 81 (Ontgrondingen): Het is spreker niet duidelijk wie de mogelijkheden betaalt van het winnen van grondstoffen in de Noordzee en door omputting in de uiterwaarde: de provincie of het Rijk.

Tot slot vraag spreker hoe het provinciaal beleid zich tot het rijksbeleid verhoudt inzake het geen vergunningen verlenen voor de primaire winning van ophoogzand of landwinning van bouwstoffen zonder functionele eindbestemming.

De heer Putters stelt dat de LPF zich aansluit bij de woorden van mevrouw Kallen.

De vragen die de fractie over deze stukken heeft zal hij in de commissie BEM aan de orde stellen.

De voorzitter constateert dat nogal wat vragen vooraf ambtelijk hadden kunnen worden afgedaan en verzoekt de commissieleden zich dit in voorkomende situaties vooraf te realiseren.

De heer Lokker gaat als volgt op de vragen en opmerkingen in.

Inzake de ambities ten aanzien van de ecologische hoofdstructuur kan worden gesteld dat GS én een lage ambitie heeft voor verwerven én een hoge ambitie voor beheer. Het Rijk zet in op 60% aankoop en 40% beheer, hetgeen niet op korte termijn kan worden gerealiseerd en

waartoe medewerking van de particulieren nodig is. Op dit moment is niet te zeggen of de verhouding wordt gehaald, maar het doel is in ieder geval een kwalitatief goede EHS tot stand brengen. Voor beheer moet worden voldaan aan een aantal beheerseisen, wat te maken heeft met de juiste biotopen. Een particulier beheerder zal derhalve aan dezelfde eisen moeten voldoen als een terreinbeheerder.

Ten aanzien van de continuïteit kan worden gesteld dat ook bij LNV het besef is doorgedrongen dat contracten voor de lange termijn moeten worden afgesloten wil men particulieren interesseren voor dit soort beheer. Nu is bereikt dat in het nieuwe programmabeheer tenminste een periode van twaalf jaar is genoemd, hetgeen voor particulieren interessant is omdat er dan sprake is van meer continuïteit in de inkomstenkant.

Ecologische en economische agrarische zaken zijn belangrijk, omdat de Europese regelgeving de eis van duurzaamheid stelt als voorwaarde voor landbouwkundige bedrijfsvoering. De meeste landbouwbedrijven voldoen aan die regelgeving. Spreker is het eens met het gestelde dat het aantal indicatoren zou kunnen worden verbreed, omdat ook de ambitie ten aanzien van dit hoofdstuk breder is. Dit aspect zal derhalve opnieuw worden bekeken.

Er hoeven geen zorgen te worden gemaakt over de voortgang van het reconstructieplan. Er is een hernieuwde opdracht in de maak aan de hand van de WAV en de financiën. Op 6 november vindt een gesprek met de minister plaats over de inzet voor projecten die in 2004 worden ingediend. Vanuit het Utrechtse kunnen in ieder geval voldoende projecten naar voren worden gebracht waar de minister zijn middelen voor zal inzetten (totaal € 8 mln.) en GS heeft daar in de begroting € 1,2 mln. voor gereserveerd. Lopende de discussie kan op een lager bedrag worden uitgekomen omdat de provincie is gebonden aan wat de particulieren in het veld wensen te doen.

Het streekplan en het reconstructieplan proberen zoveel mogelijk met elkaar op te trekken en er is maximale afstemming. Uiterlijk begin januari 2004 moet het reconstructieplan worden vastgesteld om in aanmerking te komen voor rijksfinanciën en dan zal dus ook de ultieme afstemming moeten hebben plaatsgevonden. Indien het Rijk minder bijdraagt, zal ook de provincie navenant minder bijdragen.

Het gaat om die projecten die op de streekplanlijst zouden kunnen voorkomen omdat het ruimtelijke plannen zijn. Er is geen sprake van strijdigheid. Het reconstructieplan is complementair, niet strijdig en concurreert niet met het streekplan. De investering in het reconstructieplan is gelijktijdig een investering in het streekplan, althans in Utrecht in het kader van het streekplan. De provincie levert alleen geld in de voorfinanciering als zeker is dat dit geld vanuit het Rijk ook terug komt. Op dit moment kunnen daar goede afspraken over worden gemaakt omdat ook is afgesproken dat het Rijk de marge krijgt dat het geld voor 2007 moet zijn terugbetaald. Dit is puur gedaan om voortgang te houden in de projecten.

GS heeft zich ten aanzien van de Randstadontwikkeling zeer ingespannen om de Utrechtse regio aan één tafel te krijgen. Dat is ook gelukt, inclusief Hilversum en Gooi en Vechtstreek, met als doel een samenhangende visie voor het Utrechtse te presenteren met daaraan gekoppeld de investeringsopgaven. De Utrechtse regio is één in zijn ambities en geconcludeerd kan worden dat er nu ook een Utrechts verhaal staat, gedragen door alle Utrechtse partners. Dat is winst ten opzichte van de voorgaande periode; er is nu sprake van een samenhangend beeld ten aanzien van infrastructuur, woningbouw en groene opgave. De uitwerking hiervan zal te zijner tijd aan de commissie worden voorgelegd.

Het laatste overleg met de minister over het Faunabeheerplan en de faunabeheereenheden heeft vanochtend plaatsgevonden en de provincie hoopt vanuit het Rijk zo spoedig mogelijk duidelijkheid te krijgen over waar de provincie aan gehouden is. De provincie heeft nog steeds als inzet één en ander liever zelf te willen regelen. De financiën moeten deels van het Rijk komen; het overige komt uit eigen middelen.

Spreker wacht de motie over de aardkundige monumenten met belangstelling af, omdat hij nu geen toezegging kan doen over het opnemen van deze monumenten. Eerder is gesteld dat er moet worden geprioriteerd. Hij blijft bij hetgeen hij eerder in de commissie heeft gezegd.

Over de beperking van de rijksbudgetten voor de landinrichting kan worden gesteld dat het Rijk enigszins laat over de brug is gekomen. Eén en ander betekent dat het zwaartepunt van de uitbetaling ligt tussen 2005 en verder. GS heeft gemeend dat het niet verantwoord is daarop te wachten en dus eigen budget (voorfinanciering) in te zetten. Dit loopt verder goed.

Ook het sturingsmodel loopt goed. Voor de harmonisering van hetgeen het Rijk bedenkt en wat de provincie probeert te regelen (samenvoeging van beleid en budgetten om zodoende slagvaardiger in het landelijk gebied te kunnen acteren) is ook het gebiedsgerichte beleid nodig. In de gesprekken met de kwartiermaker over de vormgeving zijn hiertoe kaders aangegeven en hier zal zo spoedig mogelijk over worden bericht.

Over de bezuiniging op ecologische onderzoeken zegt spreker tenslotte dat er wordt gezocht naar alternatieve mogelijkheden via de Universiteit Utrecht, om toch datgene wat noodzakelijk is voor onderliggende plannen uit te kunnen voeren. De dienst kan op dit moment voldoende gegevens aanleveren om één en ander te realiseren.

De heer Lokker geeft aan dat hij graag bereid is de antwoorden op de vragen die nu nog zijn blijven liggen, verder schriftelijk af te handelen.

De heer Streng brengt aansluitend het navolgende naar voren.

Spreker verwijst naar de opmerkingen over de volkshuisvestingsplannen van de gemeenten (blz. 59) en in dat kader naar hetgeen staat in de één na laatste alinea op deze pagina: "(...) willen de gemeenten stimuleren tot integrale woonvisies waar ook de stedelijke vernieuwing onderdeel van uitmaakt." De provincie wil hier werk van maken en heeft hierover met de gemeenten gecommuniceerd. Natuurlijk wordt voordeel gedaan met de opgedane ervaringen in andere regio's, met name regio's die grenzen aan het Utrechtse gebied. GS streeft er overigens naar zoveel mogelijk één woonruimtegebied voor de provincie te creëren, met tegelijkertijd uitzonderingen voor kleine kernen (volgens het coalitieakkoord). Het evenwicht tussen enerzijds vrije keuze en anderzijds beperkingen is zeer delicaat.

Spreker verwijst inzake het grondbeleid korthedshalve naar hetgeen hierover staat op blz. 160. Al eerder is over de ontwikkelingsmaatschappij geantwoord dat de provincie bezig is met het voeren van een actiever beleid en dat aan de hand van de opgebouwde ervaringen nader beraad zal volgen over mogelijk iets als een ontwikkelingsmaatschappij voor Hart van de Heuvelrug. Geprobeerd zal worden dit project te laten landen in het streekplan, afhankelijk van een goede borging van de groene en rode functies in het Hart van de Heuvelrug.

De '30%-motie' (dhr. Bos) komt in de volgende commissievergadering aan de orde. Met de suggestie voor andere indicatoren kan enerzijds worden ingestemd als het gaat om de

woningproductie en de realisering. Tegelijkertijd moeten indicatoren worden opgesteld waar de provincie rechtstreeks invloed op kan uitoefenen en niet via een zeer indirecte lijn.

De heer Bos merkt bij interruptie op dat hij meer behoefte heeft aan een meer precieze indicator waarbij hij denkt dat de woningbouwproductie een betere indicator is.

De heer Streng is het ermee eens dat aan de hand van het geproduceerd aantal woningen, waarbij moet worden gekeken naar de differentiatie, de markt, enz., een goede indicator kan worden verkregen.

De BBV (blz. 61) is een comptabiliteitskwestie en vloeit voort uit verandering op het gebied van voorschriften comptabiliteit. Wat vroeger als reserve kon worden aangemerkt moet nu als voorziening worden gezien, dan wel soms omgekeerd. Het gaat uiteindelijk om neutrale aanpassingen.

GS wil ten aanzien van bindingseisen in plaats van passendheidscriteria begin volgend jaar een standpunt innemen. In de commissievergadering van december wordt hierop terug gekomen.

De keuze indertijd voor juist De Schammer was mede ingegeven door het feit dat de gemeente er zeer aan hechtte deel te mogen uitmaken van één van Agenda 2010 projecten.

Ook de heer Streng is bereid de antwoorden van vragen die zijn blijven liggen, verder schriftelijk af te handelen.

De voorzitter constateert dat de programmabegroting 2004 is besproken en dat de Staten zich hier verder over gaan buigen.

5. Commissie BEM dd 27 oktober 2003

Verslag van de vergadering van de statencommissie Bestuur en Middelen van 27 oktober 2003

Aanwezig:

Drs. W. Bos (voorzitter), mw. A.H. Raven (CDA), mw.ir. A.A. Swets (CDA), drs. A.J. Ditewig (VVD), mr. H.H. Ekkers (VVD), F.J. Vos (VVD), mw.ir. S. van Bruggen (PvdA), A.J. van Bokkem (PvdA), dr. B. Levering (PvdA), R. Bijkerk (GL), drs. B. Nugteren (GL), mw. G.B. van Keulen-Saenger (D66), drs. H.H. Gaaikema (D66), M. van de Groep (CU), mr. J.J.J. Streefland (CU), mw. A. Jonkers-Cornelisse (SP), M.F. van Leeuwen (SGP)

Voorts mr. B. Staal (CvK), de gedeputeerden mw. mr. J.G.J. Kamp, J.G.P. van Bergen, drs. J.P.J. Lokker, dr. J. Streng, J. Binnekamp

Ambtelijke delegatie: drs. H.H. Sietsma, E.H. Limborgh, drs. H.J.M. Langen, mw. drs. M.J.A. van Os, mw. W. Voorneman-Rikkers (notuliste Voorneman Van Weerd Notuleerbureau)

Adjunct-griffier: L.C.A.W. Graafhuis

1. Programmabegroting 2004

Mw. Swets merkt in algemene zin op dat de begroting heldere, zij het wel vrij algemene, verhalen bevat waardoor haar af en toe het gevoel bekruipt dat het dualisme half is ingevoerd. Aan de ene kant is er geen detail informatie meer; anderzijds is het sturen op hoofdlijnen op maatschappelijke effecten en indicatoren niet overal even helder ingevoerd. Er zijn programma's voor beleidstaken die nog amper indicatoren hebben, waarmee PS weinig politieke handvatten heeft om te sturen. Op grond van het vorenstaande informeert de CDA-fractie hoe PS dit jaar wordt verondersteld met de begroting om te gaan. De CDA-fractie verwacht dat een en ander volgend jaar scherper is uitgewerkt en wil daarbij worden betrokken. Spreekster informeert hoe GS PS denkt te betrekken bij voornoemde uitwerking. Voorts merkt spreekster in algemene zin op, dat de diensten zich niet eenduidig presenteren. Een aantal diensten geeft aan wat in 2004 zal worden gedaan; andere geven aan wat zij in 2010 bereikt willen hebben. Een eenduidige presentatie lijkt de CDA-fractie gewenst en zij informeert hoe GS daarvoor gaan zorgdragen.

Aan het eind van ieder programma is sprake van een tabel, waarin een verschillenanalyse is opgenomen. De CDA-fractie zou daarnaast inzicht willen hebben in absolute getallen. Met betrekking tot het besluit (witte stuk) lijkt het spreekster goed, dat de kaderstellende rol die de staten nu hebben echt in acht wordt genomen, zoals ter zake de takendiscussie KWATTA maar bijvoorbeeld ook wat te doen met de reservedekking Structuurfonds. Nu staat in het besluit dat PS op den duur zal worden geïnformeerd over de resultaten van een discussie binnen GS. Op grond van het dualisme lijkt het spreekster gewenst PS hierbij in een vroeg stadium, voordat er uitgewerkte plannen liggen, te betrekken. Spreekster informeert hoe GS dit vorm denken te gaan geven.

Spreekster vestigt de aandacht op de geheimhouding van de ambtenaren naar hun gedeputeerde toe. Op dit moment worden ambtenaren geacht vragen/adviezen van en naar statenleden toe te spelen naar hun gedeputeerde, terwijl op 20 mei jl. is afgesproken dat ambtenaren een geheimhouding hebben naar hun gedeputeerde toe als een statenlid daarom vraagt. Spreekster heeft het idee dat niet elke ambtenaar en gedeputeerde zich hiervan bewust is. Zij ziet dat graag bekrachtigd.

Met betrekking tot de provinciale rekenkamer (blz. 19) wordt € 2 ton bezuinigd wordt. De CDA-fractie acht dit prematuur, omdat de discussie over de vorm van rekenkamer (landelijk, regionaal) nog niet is afgerond.

Met betrekking tot de communicatie (blz. 31/32) ontbreken de maatschappelijke effecten. Spreekster verzoekt om een nadere toelichting in deze.

Ten aanzien van de juridische kwaliteit (blz. 39) informeert spreekster welke acties zijn genomen en wat er voor 2004 is gepland.

De heer Van Bokkem merkt op dat voor 2004 een heldere begroting voorligt. De PvdA-fractie herkent daarin zaken uit het coalitieakkoord. Spreker onderschrijft dat de begroting in sommige gevallen wellicht wat te veel op hoofdlijnen is. De PvdA-fractie is hiervan een voorstander en is van mening dat in 2004 gezamenlijk moet worden geprobeerd daar de vinger achter te krijgen. Op het meerjarig financieel perspectief zal de PvdA-fractie nader terugkomen tijdens de plenaire behandeling van de begroting.

Op blz. 33 wordt gesproken over de kosten voor dualisering. De indruk wordt gewekt dat dualisering alleen maar geld kost, terwijl spreker van mening is dat het zo langzamerhand ook geld kan opleveren zowel qua kwaliteit, als financieel. Wellicht is er een model te vinden om in 2004 inzicht te krijgen in de inverdien-effecten van de dualisering.

Met betrekking tot Agenda 2010 is afgesproken dat in het kader van de voorjaarsnota een voortgangsrapportage komt. De commissie heeft echter heden een brief ontvangen van de gemeente Veenendaal inzake de afwijzing van de wijk Veenendaal-oost als

levensloopbestendige wijk in het kader van Nieuw Wonen. Op blz. 49 van de onderhavige begroting staat dat het niet is gelukt een nieuwe wijk te selecteren. De levensloopbestendige wijk is echter heel nieuw. De PvdA-fractie is van mening dat er wel degelijk een nieuwe wijk is gevonden die aan de criteria voldoet en stelt dan ook voor Veenendaal-oost toch onder dit kader te laten vallen.

De heer Nugteren merkt op, dat de GL-fractie de begroting onvoldragen vindt. Dit heeft de fractie geuit middels het gezamenlijk met de CU-fractie stellen van schriftelijke vragen op een 3-tal punten: de onderbouwing van de bezuinigingsvoorstellen in bijlage 5.4, het ontbreken van het overdrachtsdocument, de opmerking dat het coalitieakkoord als stelpost is opgenomen hetgeen de staten de mogelijkheid ontnemt van een integraal debat. Spreker wacht de beantwoording vooralsnog af.

Spreker verzoekt voorts om nadere informatie over de effecten van Prinsjesdag. Deze worden weliswaar structureel meegenomen bij de voorjaarsnota maar gelet op het feit dat de effecten van Prinsjesdag grote gevolgen zal hebben op allerlei voorzieningen in de samenleving acht de GL-fractie het van belang in dit kader op de begroting te letten.

Spreker sluit zich aan bij de opmerkingen van de CDA-fractie over tot het Structuurfonds. Een vergelijkbaar punt is de voor-financiering (blz. 20). De lage rentestand maakt voor-financiering wat makkelijker. Los daarvan is echter ook een discussie gaande met betrekking tot Randstadspoor; dit is één van de effecten van Prinsjesdag. De GL-fractie informeert of de provincie, indien het rijk toch alles zal financieren, bereid is hoger dan thans begroot voor te financieren om een snelle realisatie van Randstadspoor mogelijk te maken.

Ter zake bijlage 5.3 met voorstellen nieuw beleid, valt op dat het veel zaken naar de diensten zelf gaan; de onderbouwing daarvan ontbreekt.

Met betrekking tot de financiering van de renovatie van het provinciehuis (blz. 145) valt het spreker op dat de provincie niet voor groot onderhoud reserveert. Als er wat moet gebeuren, wordt dit op incidentele basis gefinancierd. Structurele uitgaven incidenteel financieren lijkt spreker geen verstandige politiek. Voor de toekomst zal dat z.i. op een andere wijze moeten worden benaderd.

Voorgaande sprekers hebben zich o.a. uitgelaten over het informatiegehalte van de diverse paragrafen. Wat spreker het meest opvalt, is de uiteenlopendheid van de indicatoren. Dit is echter een proces dat in ontwikkeling is. Een aantal indicatoren is echter al wel betrouwbaar en de vraag is hoe GS reageren indien de aan de indicatoren verbonden doelstellingen niet worden gehaald.

Tot slot informeert spreker of de onderhavige begroting nog een reserve bevat.

De heer Bijkerk vestigt de aandacht op Agenda 2010 met name een tweetal projecten. Over het project Hart van de Heuvelrug bereiken spreker goede berichten. Convenanten worden getekend en vele participanten sluiten zich aan. Het laatste is ook direct het punt van zorg. Het aantal participanten wordt dermate groot, dat de vraag is of de slagkracht in dit project wel gegarandeerd blijft. Voorts acht spreker een essentieel onderdeel, dat nagedacht gaat worden over grondbeleid. Spreker informeert hoe beide zaken worden aangepakt.

Over het project Nieuw Wonen is de GL-fractie zeer ontevreden. Spreker mist duidelijkheid over de vraag waar dit onderwerp nu moet worden besproken. Thans gebeurt dit in deze commissie naar aanleiding van de brief van de gemeente Veenendaal, maar inhoudelijk is het veel meer een kwestie van REG en ZWC. De GL-fractie heeft grote moeite met het feit dat GS hebben besloten in plaats van een nieuw wijk twee bestaande wijken aan te pakken (blz. 49). Agenda 2010 is echter door PS in een plenair, waarbij PS met name ten aanzien van dit project een bewust politiek bestuurkeuze hebben gemaakt voor een bestaande- en een nieuwe wijk. GS kunnen daar niet zo maar van afwijken. Dat vereist een inhoudelijke discussie in de staten c.q. in de statencommissie en tot die tijd kan er in de visie van de GL-fractie geen sprake zijn van een besluit.

Inhoudelijk vraagt spreker zich af waarom twee bestaande wijken zouden moeten worden aangepakt. Twee keer hetzelfde doen is inhoudelijk niet interessant omdat het om een pilot gaat.

Naar aanleiding van de brief van de gemeente Veenendaal heeft spreker de indruk, dat er in het voorjaar iets mis is gegaan in de communicatie. Spreker zou het betreuren indien dit project, dat inmiddels alleszins reëel oogt op basis van de overgelegde stukken, hierdoor op voorhand afvalt. Spreker pleit ervoor nogmaals serieus naar Veenendaal-oost te kijken. Het mag wat de GL-fractie betreft ook een project in een andere plaats worden, mits de essentie van een bestaande- en een nieuwe wijk wordt gehandhaafd.

De heer Vos constateert dat alle fracties hun inhoudelijke opmerkingen bewaren voor de plenaire vergadering en in de commissievergadering slechts vragen worden gesteld om op basis van de beantwoording een standpunt te kunnen formuleren. Met deze werkwijze kan behandeling van de begroting in de commissievergaderingen wel worden afgeschaft. In zijn visie is de begroting juist op grond van het dualisme het instrument om kaders te stellen vanuit PS. Een controlmechanisme moet juist ook bij een rekening worden geëffectueerd. In die zin deelt de VVD-fractie de opvattingen van de CDA-fractie dat de thans voorliggende begroting nog onvoldoende inzicht geeft.

Spreker onderschrijft voorts de opmerking van de kosten van dualisering en de opmerking over de tabellen aan het eind van de programma's. Op het moment dat sprake is van absolute getallen wordt een en ander inzichtelijker. De taakstellingen die door de diensten worden ingevuld op grond van de huidige, niet volledige formatie, zijn niet gebaseerd op daadwerkelijk gemaakte keuzes maar op een stuk ruimte die al in de formatie zat. Bij de plenaire behandeling komt de VVD-fractie hierop nader terug.

De VVD-fractie maakt zich zorgen over de treasury, de kapitaalmarkt met name de effecten daarvan en de wijze waarop daarmee rekening is gehouden in de begroting en in het meerjaren perspectief. Hetzelfde geldt voor de effecten van Prinsjesdag; niet alleen de effecten op de provincie zelf maar ook op de gemeenten. De vraag is of dit tot toename van art. 12 situaties leidt.

De brief van GL en CU onderschrijft de VVD-fractie in grote lijnen.

Ten aanzien van de brief van de gemeente Veenendaal merkt spreker op dat ook de VVD-fractie van mening is dat Veenendaal-oost binnen de uitgangspunten van Agenda 2010 valt en dat hiervan slechts op basis van hele goede argumenten vanaf geweken kan worden. De wijze waarop een en ander thans in de onderhavige begroting is verwoord doet geen recht aan de besluitvorming in PS over Agenda 2010.

De heer Gaaikema deelt mede dat de D66-fractie de mening, dat de onderhavige begroting duidelijk is, niet geheel deelt. De € 40 miljoen die GS voornemens zijn in 2004 uit te geven is niet verklaard. De D66-fractie sluit zich in deze aan bij de schriftelijke vragen van GL en CU. Ook voor de Agenda 2010 is een bedrag van € 11,5 miljoen opgenomen waarvan niet duidelijk is waar het heen gaat. In 2006 kan worden volstaan met € 3,0 miljoen voor de uitvoering van precies hetzelfde programma. Het is spreker niet duidelijk waarom daarvoor in 2004 € 11,5 miljoen nodig is. Hij verzoekt om een nadere toelichting

GS en PS willen graag met elkaar afspraken maken over het ambitieniveau van dit college. Het verheugt spreker in deze, dat voor alle indicatoren/maatschappelijke effecten een getal is opgenomen alhoewel de inhoud wat mager is waardoor er nog niet een erg hoog ambitieniveau uitgehaald kan worden en ook bij de meetbaarheid vraagtekens kunnen worden geplaatst. Het college durft echter indicatoren af te spreken om doelstellingen voor het komende jaar neer te zetten. Dat betekent dat thans de volgende stap moet worden gezet en afspraken moeten worden gemaakt over hoe dit wordt gemeten en de wijze waarop de staten een en ander gerapporteerd krijgen. PS zullen dat goed moeten controleren en GS daarop

afrekenen. Indien PS van mening zijn dat de ambities toch wat te laag waren, dan kunnen zij daarop een volgende keer heel nadrukkelijk sturen en daarover nieuwe afspraken maken. De D66-fractie plaatst een kanttekening bij de verhoging van de opcenten omdat dit op een moment komt dat de bevolking het al echt moeilijk gaat krijgen door de door de regering aangekondigde maatregelen. Spreker informeert hoe GS hier tegenover staan maar vooral ook de andere fracties.

De heer Van Leeuwen deelt mede dat ook de SGP-fractie van mening is dat deze begroting behoorlijk in de steigers staat. Er zijn duidelijk stappen in de goede richting gezet. GS durven zich kwetsbaar op te stellen door zich zowel in- als extern te laten meten. De vraag is hoe die meting wordt geëvalueerd. De staten zullen GS op de instrumenten die worden ingezet mogen afrekenen. Op dat punt schiet de inleiding op de begroting beleidsmatig tekort. Spreker verzoekt meer helderheid ten aanzien van het perspectief. Wellicht dat in de voorjaarsnota op dat punt een stuk helderheid kan worden verschaft.

Spreker onderschrijft dat de rapportages nog niet eenduidig zijn opgesteld, maar dat is z.i. ook een kwestie van ontwikkeling. Belangrijker vindt hij dat de doelstellingen meten/weten verder worden ontwikkeld. Anders blijft het hangen in goede voornemens.

Gesteld wordt dat de professionele slag met werken in projecten duidelijk wordt gemaakt.

Spreker memoreert dat in 2002 door de SGP-fractie een motie is ingediend over flexibele inzet van nieuw benoemd personeel (concernpool). Indertijd is de toezegging gedaan dat dat zou terugkomen in een rapportage. Spreker vindt dit tot op heden nergens terug.

Spreker plaatst een kanttekening bij de eerste bezuinigingsslag. Indien nu al bekend is dat investeringen in strategische beleidsplannen pas volgend jaar worden ingezet, is het de vraag of wel kan worden gesteld dat een bezuiniging wordt gehaald. De SGP-fractie is van mening dat de realiteitswaarde van de investeringbedragen hard moet zijn.

De vragen van GL en CU ten aanzien van de systematiek van de begroting en de behandeling daarvan ondersteunt de SGP-fractie; hetzelfde geldt voor de vraag over de effecten van Prinsjesdag en het Structuurfonds. Uit een oogpunt van de dualisme zullen PS in een vroeg stadium over de uitkomsten van het nader intern onderzoek ten aanzien van het voortzetten van het Structuurfonds in relatie tot de lage rentestand moeten worden geïnformeerd zodat de standpunten van GS en PS in deze op een goede wijze kunnen worden afgestemd.

De heer Streefland merkt op dat de CU-fractie in de eerste plaats de beantwoording op de vragen die zij gezamenlijk met de GL-fractie hebben gesteld afwachten. Voorts zal de CU-fractie een aantal zaken naar voren brengen tijdens de plenaire vergadering.

Spreker vestigt vervolgens de aandacht op blz. 6, waarin gesproken wordt over de doelmatigheid en de effectiviteit. Hierbij wordt o.a. de rekenkamer en de concerncontroller genoemd. Spreker mist wat de rol van de accountant in deze zou moeten en kunnen zijn.

Op blz. 7 staat dat de ambitie van de provinciale organisatie niet is te komen tot verantwoorde beleidstukken. Spreker neemt aan dat het tegenovergestelde wordt bedoeld. Met betrekking tot de laatste zin verheugt het spreker dat de lat om de ambitie te halen hoog wordt gelegd. Tot slot informeert spreker of al duidelijk is, hoeveel op het provinciefonds wordt gekort en zo ja, of dit niet in deze begroting moet worden verwerkt.

De heer Van der Groep deelt mede dat de SGP-fractie zich met betrekking tot het project Nieuw Wonen aansluit bij het betoog van voorgaande sprekers. Van belang is dat het statenbesluit vooralsnog uitgangspunt blijft. GS zijn hierop al eerder aangesproken in de commissie REG. In die zin verbaast de passage op blz. 49 de SGP-fractie ten zeerste. Vervolgens stelt spreker vast, dat de begroting feitelijk nog steeds op dezelfde wijze wordt behandeld als in voorgaande jaren. Indien men hieraan meer dual vorm wil geven, zou kunnen worden gedacht aan de wijze waarop Den Haag hiermee omgaat: een presentatie van de begroting en de beleidsvoornemens door GS, vervolgens een debat over de hoofdlijnen die men algemene beschouwingen zou kunnen noemen, hierna een inhoudelijke behandeling in

de commissies en tot slot vaststelling in PS. Spreker stelt deze werkwijze vanaf volgend jaar voor.

Mw. Jonkers deelt mede dat ook de SP-fractie moeite had met deze begroting. In die zin is spreekster benieuwd naar de beantwoording op de schriftelijke vragen van GL en CU. Dit geldt eveneens voor de beantwoording van de vraag over Prinsjesdag. Wat betreft de indicatoren sluit spreekster zich aan bij de opmerkingen van de D66-fractie. In dit kader pleit zij ervoor de gerealiseerde cijfers over 2002 toe te voegen. De SP-fractie is geen voorstander van de verhoging van de opcenten. Het voorstel van de CU-fractie met betrekking tot de behandeling van toekomstige begrotingen spreekt haar aan.

Ten aanzien van de paragraaf Algemeen Bestuur deelt spreekster mede dat het blad Prov (blz. 32) wat haar betreft mag worden afgeschaft. Zij ziet ook het nut niet in van het internet publiekspanel. In paragraaf 3.1.4, de Provinciale servicedienst, wordt gesproken over een nieuw contract met de catering. In navolging van GL pleit de SP-fractie, in de lijn met de uitgangspunten in het streekplan, voor een biologische catering. De opmerking dat in de organisatie geen draagvlak is voor digitale documentontsluiting (blz. 46) verbaast spreekster ten zeerste; dit baart haar zorgen. De overige opmerkingen zullen in de plenaire vergadering naar voren worden gebracht.

Gedeputeerde Van Bergen gaat over tot beantwoording. De complimenten die vanuit verschillende fracties zijn uitgesproken over het voorbereidende werk speelt spreker graag door naar de ambtelijke organisatie. Voorts hecht spreker eraan op te merken dat de commissie BEM er goed in is geslaagd de onderhavige begroting op hoofdlijnen te beoordelen.

Spreker onderschrijft, dat de indicatoren voor provinciale producten en maatschappelijke effecten nog niet evenwichtig over alle programma's zijn verdeeld. Er is nog een verbeteringslag nodig. Een en ander zal moeten worden toegespitst op concrete beleidsterreinen. Die discussie willen GS de komende tijd met PS voeren. Dat laat onverlet dat GS ook een eigen verantwoordelijkheid heeft en met de diensten al werken aan de verdere ontwikkeling van de indicatoren toegespitst op veranderende maatschappelijke ontwikkelingen. In de Rekening wordt duidelijk of de voorgestelde indicatoren zijn gerealiseerd en onderbouwen GS de doelstellingen die niet zijn gehaald. Dat geeft PS vervolgens een handvat voor de begroting van volgend jaar.

Waardering is uitgesproken voor het feit dat GS zich zelf ook kwetsbaar opstellen. Hierbij wordt bedoeld op het nieuwe meetinstrument dat thans door KMPG wordt ontwikkeld.

Ruimte voor suggesties op dit punt is aanwezig. Zodra het meetinstrument wat verder is ontwikkeld, zal dit ook aan de commissie worden voorgelegd.

PS hebben bij de verkoop van de energiebedrijven vastgelegd, dat de hoofdsom in tact moet blijven; het jaarlijkse rendement wordt ingezet om de begroting sluitend te maken, projecten te realiseren (bijv. Agenda 2010) en om de wegvallende dividenden op te vangen. Het laatste was een structurele inkomstenbron. Ten aanzien van de hoofdsom moet voorzichtigheid worden betracht. Dit is nl. éénmalig geld. Indien daarvan delen worden uitgegeven, wordt het structurele rendement lager en ontstaan problemen in de begroting en meerjarenramingen. PS hebben destijds echter ook aangegeven dat in zeer bijzondere gevallen wel over het gebruik van de hoofdsom kan worden gesproken. Op het moment dat dat nodig is, zal de discussie daarover moeten worden gestart.

De vorige PS hebben geopteerd voor één landelijke, onafhankelijke, Rekenkamer voor alle provincies; in het coalitieakkoord is dit standpunt overgenomen. De discussie in den lande is nog niet afgerond. Spreker schat in dat een en ander zal resulteren in enkele regionale Rekenkamers. De Rekenkamer wordt niet voor 1 januari 2005 geëffectueerd.

Voorzichtigheidshalve is in het coalitieakkoord vanaf 2005 € 7 ton opgenomen. Dat is het

bedrag, dat nodig is indien gekozen wordt voor de maximale variant van volledige zelfstandigheid per provincie. GS constateren dat de concernstaf van de provincie grote achterstanden en tekorten heeft. GS hebben het veilig geoordeeld € 2 van eerdergenoemde € 7 ton te benutten voor het werkwerken van de achterstanden en tekorten. Dit gaat niet ten koste van de financiële onderbouwing van de rekenkamer.

Naar aanleiding van de opmerkingen van de accountant wordt op dit moment per directie aan een actieplan gewerkt voor de versteviging van de juridische kwaliteit. GS hopen daarmee de door de accountant gesignaleerde zwakke plekken in de organisatie op een solide manier in te vullen.

GL, CU en anderen hebben schriftelijke vragen gesteld over stukken die ten grondslag liggen aan deze begroting. De beantwoording volgt deze week. Vooruitlopende hierop deelt spreker mede dat het volledige overdrachtsdocument beschikbaar komt. Dat bijlage 5.4 niet is voorzien van een toelichting is een omissie. Die toelichting wordt meegenomen in de beantwoording. Alle bedragen uit het coalitieakkoord zijn opgenomen in de begroting. De bedragen zijn echter nog niet toebedeeld aan de afzonderlijke programmaonderdelen maar vooralsnog opgenomen als stelposten onder de algemene middelen en daarmee veiliggesteld. De reden hiervan is dat alle projecten die in het coalitieakkoord zijn opgenomen nagenoeg allemaal nog een uitwerking moeten krijgen. Op het moment dat GS met een uitgewerkt voorstel naar PS komen en PS hiermee instemmen wordt een stelpost uit de algemene middelen via een technische begrotingswijziging doorgesluisd naar het desbetreffende programmaonderdeel.

De begrotingsvoorbereiding sluit op 30 juni. Dat is de systematiek. Alle informatie na 30 juni telt niet meer mee voor de begroting van het daarop volgende jaar. Dat wordt meegenomen in de Voorjaarsnota. Zeer uitzonderlijke gevallen kunnen worden besproken in het kader van de Bestuursrapportage. Een en ander houdt in dat de junicirculaire, waarin de gegevens over het Provinciefonds staan, is meegenomen. Overigens is voor 2004 nauwelijks sprake van effecten van Prinsjesdag. Spreker pleit ervoor vast te houden aan de systematiek de begroting te baseren op de cijfers tot 1 juli. In de eerste plaats oplopend tot € 50 miljoen voor de terreinen genoemd in het coalitieakkoord. Omdat de rente nu laag is, kan met een bedrag oplopende tot € 50 miljoen meer worden voor-gefinancierd, waaraan GS de komende jaren ook ruim invulling hopen te geven omdat het gederfde rendement is ingeboekt in de meerjaren cijfers. In de tweede plaats is besloten voor Randstadspoor binnen het financiële raamwerk van het SMPU middelen beschikbaar te stellen. Voor de IME is een apart fonds en binnen dat fonds wordt de gederfde rente die te maken heeft met de voor-financiering Randstadspoor (het provinciale aandeel daarin). Iets meer voor-financiering is niet nodig, omdat met alle betrokken actoren is overeengekomen dat ieder een aandeel voor zijn rekening neemt. Voor meer details verwijst spreker naar de commissie IME.

Er wordt wel degelijk gereserveerd voor groot onderhoud.

Er zit geen rek meer in de begroting. De enige reserve die wordt ingebouwd is jaarlijks € 10 miljoen voor calamiteiten en € 5 ton in 2004 voor onvoorzien. Ruimte moet worden gevonden door verschuivingen, keuzes, e.d.

De bezuinigingen in 2004 hebben drie oorzaken: de korting op het Provinciefonds, minder inkomsten opcenten motorrijtuigenbelasting, lager redement op het vermogen. Met betrekking tot de eerste twee is in het coalitieakkoord bepaald het tekort af te dekken door bezuinigingen op de organisatie/taken. Voor 2004 is dat incidenteel ingevuld. Hiermee is nog geen voorschot genomen op de KWATTA-discussie die de structurele doorvoering voor de jaren daarna moet opleveren. Voor de tegenvallers in de rente is de € 5 miljoen die oningevuld boven de

strategische plannen is gehangen voor 2004 bevroren. Bij de Voorjaarsnota komen GS hierop nader terug.

De kortingen op het Gemeentefonds tikken harder door dan op het Provinciefonds. Jaarlijks voert spreker met een aantal gemeenten gesprekken over het sluitend krijgen van de begroting op straffe van preventief toezicht komen. Spreker heeft nog geen aanwijzing dat een gemeente in een art. 12 situatie dreigt terecht te komen.

De twijfel over de verhoging van de opcenten verrast spreker. GS hebben de opcenten nauwelijks verhoogd. De provincie volgt slechts de jaarlijkse trend. Overigens hecht spreker eraan erop te wijzen dat de onbenutte belastingcapaciteit in deze provincie € 30 miljoen bedraagt. Het rijk zal nooit kijken naar het vermogen van provincies, maar altijd naar de budgettaire ruimte als gevolg van bijv. onbenutte belastingcapaciteit.

De rol van de accountant wordt wettelijk voorgeschreven in de comptabiliteitsvoorschriften en staat daarmee onomstreden vast. De accountant heeft twee belangrijke taken: een oordeel over de rechtmatigheid van de middelen en de weergave van de jaarcijfers. Naast de rol van de accountant heeft de provincie een aantal andere toetsmomenten zoals de beleidsaudit, de Rekenkamerfunctie vanaf 2005, het KPMG-meetinstrument.

Het voorstel met betrekking tot een andere wijze van begrotingsbehandeling wacht spreker af. De heer Staal merkt op het begrip geheimhouding niet onmiddellijk te verbinden aan het begrip democratie. In het kader van het dualisme is een verordening vastgesteld die uit twee onderdelen bestaat: het vragen van inlichtingen en het verzoeken om ambtelijke bijstand.

Alleen met betrekking tot de ambtelijke bijstand is iets gezegd over geheimhouding. Spreker memoreert dat hij PS de geheimhouding op het gebied van ambtelijke bijstand heeft ontraden. In dit kader ligt ook nog een brief bij BiZa over de vraag in hoeverre de geheimhouding op gespannen voet staat met de wetgeving rondom de eedsaflegging door ambtenaren. Voorts wijst spreker erop dat de organisatie nu eenmaal zo is ingericht, dat GS werkgever zijn en de ambtenaren daarmee ondergeschikt zijn aan GS en niet aan PS.

Gedeputeerde Lokker onderschrijft dat kritisch moet worden gekeken naar de kosten van dualisering en in hoeverre zaken worden toegeschreven aan het GS-apparaat dan wel aan het PS-apparaat, zodat na een jaar de inverdien-effecten wellicht kunnen worden vastgesteld. In deze zal de vinger aan de pols worden gehouden en spreker stelt voor hierover nogmaals van gedachten te wisselen over ca. een half jaar.

Dit lijkt de heer Van Bokkem een goed voorstel mits daarop wel wordt gemeten en hieraan een aparte kostenplaats wordt gegeven zodat een en ander inzichtelijker wordt.

Gedeputeerde Lokker zegt toe die poging te zullen wagen.

Met betrekking tot Agenda 2010 hebben PS de projecten vastgesteld en daarbij financiële middelen beschikbaar gesteld. Het budget is in eerste instantie globaal toegedeeld aan de afzonderlijke projecten. Thans wordt gewerkt aan concrete projectbeschrijvingen die ook kunnen worden voorzien van een nauwkeuriger begroting. Op het moment dat dat beeld wat duidelijker is, zal dit ook aan de commissie worden gepresenteerd. GS gaan er vanuit dat PS de opdracht hebben gegeven de 10 projecten uit te voeren voor het beschikbaar gestelde bedrag. Het is z.i. niet verstandig op elk onderdeel de discussie aan te gaan of het bedrag wel op de juiste manier op de juiste plek terecht is gekomen.

Gedeputeerde Streng onderschrijft in het kader van het project Hart van de Heuvelrug dat naarmate het aantal deelnemers groter wordt de slagkracht in het geding dreigt te komen. Aan de voortdurende verzoeken om in het platform te mogen participeren wordt dan ook geen gehoor gegeven. Met betrekking tot de invulling van het proces wordt thans heel sterk gezocht naar combinaties van projecten waarbij de verevening, dat een wezenlijk onderdeel is van dit project, goed tot zijn recht kan komen. Begin volgend jaar hoopt spreker ter zake tot een concreet resultaat te kunnen komen. Met betrekking tot het grondbeleid verwijst spreker naar blz. 160 van de begroting. Hieraan voegt spreker toe dat GS hebben afgesproken daarbij een

actievere, zij het wel voorzichtig, rol te zullen gaan spelen. GS staan voor op grond van de ervaringen die worden opgedaan toe te groeien naar een meer geformaliseerd beleid in deze. Spreker onderschrijft dat er geen beleidskader is voor beheer en onderhoud van het provinciehuis. Daaraan moet nog invulling worden gegeven. Dat vergt nogal wat werk en spreker stelt zich voor dit te doen als er duidelijkheid is over de toekomstige huisvesting. Als het gaat om de vraag of er 'lucht' is in de formatie wordt daarbij in de visie van spreker ook gedoeld op de KWATTA-operatie. In dat kader wordt de takendiscussie gevoerd en wil GS het kwaliteitsbeeld neerzetten dat in 2007 wordt voorgestaan. In de Voorjaarsnota komen GS hierop nader terug.

Van een flexibele concernpool is in feite al sprake in de vorm van het interim-team. Dit team bestaat uit ca. 60 medewerkers die wisselend worden ingezet op projecten. Daarnaast is een aparte pool voor de Handhaving. In de visie van kunnen nooit alle medewerkers flexibel inzetbaar zijn omdat een aantal taken specifieke kennis en continuïteit vereist.

De internetsite wordt voortdurend aangepast, maar spreker bereiken meerdere geluiden dat de internetsite verbetering behoeft. Hij staat open voor praktische suggesties in deze.

Gedeputeerde Kamp merkt met betrekking tot de maatschappelijke effecten van het communicatiebeleid op dat de positieve reacties thans zijn gebaseerd op enkele globale peilingen (o.a. tijdens het nieuwjaarsmuziekfeest). Indien GS andere zaken zou willen weten met betrekking tot de effecten vereist dit een grondig onderzoek.

Met betrekking tot de brief van de gemeente Veenendaal bevestigt spreekster dat PS indertijd gesproken hebben over een nieuwe en een oude wijk. Voor de nieuwe had niemand zich aangemeld en heeft de provincie zelf de gemeente Veenendaal op basis van de uitgangspunten Nieuw Wonen benaderd. Met Veenendaal zijn vele gesprekken gevoerd. Uiteindelijk is, niet alleen op grond van de communicatie, maar op inhoudelijke gronden geconcludeerd dat het project niet haalbaar is, hetgeen spreekster ten zeerste betreurt. Op grond van het vorenstaande zijn GS verdergegaan met twee bestaande wijken, weliswaar bestaand, maar wel verschillend; de één komt vanuit de herstructurering en de ander vanuit zorg en welzijn. Dat zijn twee heel verschillende trajecten met verschillende problematieken.

Tot slot deelt spreekster mede dat dit onderwerp wordt geagendeerd voor de volgende vergadering met uitnodiging van de inhoudelijke commissies. Op dat moment kan uitgebreider worden ingegaan op de weging die is gemaakt en de argumenten.

De voorzitter geeft de commissie in tweede termijn het woord.

Mw. Swets heeft nog geen antwoord op haar vraag met betrekking tot de absolute getallen. Met betrekking tot de geheimhouding bedankt spreekster de cvdK voor zijn uitleg. Zij vraagt zich echter af, of dit ook is wat iedereen heeft bedoeld. Wellicht biedt een oplossing de moties te laten vallen onder de ambtelijke bijstand. Zij informeert naar de mening van de overige fracties in deze.

De heer Levering ondersteunt het voorstel van de CU-fractie met betrekking tot de behandeling van de begroting. Spreker betreurt het dat GS daarop niet reageren.

De heer Van Bokkem hecht er in het kader van het project Nieuw Wonen aan op te merken dat de PvdA-fractie vooralsnog vasthoudt aan het uitgangspunt van een bestaande- en een nieuwe wijk. Spreker acht in dit kader de afwijzing van Veenendaal-oost als nieuwe wijk een gemiste kans.

De heer Bijkerk merkt met betrekking tot het project Nieuw Wonen op dat de gedeputeerde in haar beantwoording voorbij gaat aan de kern, dat GS een besluit hebben genomen zonder dat PS zijn geraadpleegd. Z.i. kan er derhalve geen sprake zijn van een besluit, maar hooguit van een voorstel van GS; PS hebben een dergelijk voorstel echter nog niet gezien. Spreker stelt vast dat de fracties in meerderheid wensen vast te houden aan het uitgangspunt van een

bestaande- en een nieuwe wijk en van mening zijn dat ter zake de nieuwe wijk een reële kans ligt in de gemeente Veenendaal. Op grond hiervan informeert spreker of GS niet bereid zijn dit nogmaals in overweging te nemen en bestuurlijk af te stemmen met Veenendaal. Wel hecht spreker in deze aan een terugkoppeling voor 10 november a.s. omdat de GL-fractie overweegt hierop tijdens de begrotingsbehandeling terug te komen.

De heer Nugteren deelt mede dat de GL-fractie toegezegde beantwoording op de schriftelijke van GL en CU vragen afwacht. Vooruitlopende hierop deelt spreker mede dat de begrotingsmethodiek bekend en helder is. Dit neemt echter niet het bezwaar weg dat GL en CU hebben geprobeerd aan te geven. Wat betreft de indicatoren kan spreker zich in grote lijnen vinden in het antwoord van de gedeputeerde. Spreker mist echter een antwoord op de vraag wat GS zelf zullen doen indien bepaalde doelstellingen niet worden gehaald. Op onderdelen als Randstadspoor en Provinciehuis komt de GL-fractie op een ander moment nader terug.

De heer Vos deelt mede dat de VVD-fractie zich kan vinden in het voorstel van de CU-fractie met betrekking tot de begrotingsbehandeling. Wel zou spreker daarbij het element van het met elkaar (PS) in gesprek gaan, nadrukkelijker willen meenemen.

Spreker onderschrijft dat voor de systematiek een ijkpunt nodig is. GS moeten er z.i. echter niet voor terugdeinzen een nota van actualisatie aan te bieden indien er wijzigingen zijn die het begrotingsbeeld zowel in positieve als negatieve zin sterk verstoren zodat PS in de gelegenheid worden gesteld dit in hun beschouwingen mee te nemen.

Spreker constateert dat het Gemeentefonds bij de herverdeling op een aantal onderdelen in het puntensysteem is aangescherpt en herschikt. Een belangrijke maatstaf voor de rijksoverheid is juist de onbenutte belastingcapaciteit bij gemeenten aan te pakken. Spreker acht het niet nodig te streven naar benutting van de maximale belastingcapaciteit. Lagere uitkeringen uit het Provinciefonds als systematiek moeten z.i. primair worden gezocht in bezuinigingen.

De heer Gaaikema constateert dat de D66-fractie drie vragen heeft gesteld en op twee vragen een antwoord krijgt in de zin van uitleg van de methodiek. De systematiek is wel bekend. De vragen waren inhoudelijk van aard en spreker ziet daar graag nog een inhoudelijk antwoord op.

Het antwoord van de gedeputeerde dat het hem niet verstandig lijkt een inhoudelijke onderbouwing te vragen van Agenda 2010 verbaast spreker. Van PS kan toch niet worden verwacht akkoord te gaan met een begroting zonder onderbouwing waarvoor het geld is bedoeld.

De heer Van Leeuwen deelt mede dat hij ten aanzien van de flexibele pool doelt op motie nr. 13 die in 2002 met de Katernota is ingediend. Toegezegd is dat die pool expliciet in de rapportages (ook rondom de begroting) inzichtelijk zou blijven worden gemaakt om te voorkomen dat de pool verdwijnt.

Met betrekking tot de ontwikkelingen rondom het Structuurfonds was de vraag PS hierbij op grond van het dualisme tijdig te betrekken, zodat met elkaar van gedachten kan worden gewisseld over de keuzes, waarna op basis daarvan gekomen kan worden tot beleid. Onder verwijzing naar de voorlichtingsbijeenkomst over de begroting waarin de gedeputeerde aangaf dat de speelruimte van PS gering is, in verband met het coalitieakkoord, informeert spreker hoe dual, dan wel monistisch de gedeputeerde staat in deze begrotingsbehandeling.

De heer Van der Groep steunt de laatste vraag en merkt op hierover nader van gedachten te willen wisselen op 10 november a.s.

Spreker kan zich voorstellen dat over zijn voorstel met betrekking tot de begrotingsbehandeling onderling nader van gedachten wordt gewisseld in de werkgroep dualisme of in een overleg tussen de fractievoorzitters. Ook spreker vindt het teleurstellend dat vanuit GS geen enkele reactie komt. Wel verheugt het spreker dat de VVD-fractie in

tegenstelling tot vorig jaar van mening is dat in voorkomende gevallen wijzigingen die zich na 30 juni voordoen meegenomen moeten kunnen worden in de begroting.
De CU-fractie ziet op voorhand geen problemen met de Verordening ambtelijke bijstand.

Gedeputeerde Van Bergen merkt op dat PS te allen tijde het budgetrecht behouden op het niveau van de programmabegroting. Dat betekent dat alles waarmee GS komen in PS ter discussie staat. GS zijn echter in het kader van de begroting gehouden aan het coalitieakkoord. Zo zijn de verhoudingen. Op het moment dat er gewijzigde maatschappelijke inzichten zijn waardoor GS op onderdelen van het coalitieakkoord afwijkt, wordt dit aan PS voorgelegd. Op alle momenten zijn PS en GS maar ook vooral PS onderling met elkaar in debat. Zolang van het tegendeel geen sprake is, houdt spreker vooralsnog vast aan zijn uitspraak, dat het coalitieakkoord staat als een huis.

Spreker neemt de opmerking over de absolute getallen in relatie tot de verschillenanalyse mee.

Een voorstel met betrekking tot wijziging van de begrotingsbehandeling is in eerste instantie een zaak van PS.

Spreker hecht eraan vast te houden aan de bestaande begrotingssystematiek met de toezegging dat eventuele afwijkingen voor het lopende begrotingsjaar als gevolg van Prinsjesdag in de 1^e Bestuursrapportage zullen worden meegenomen.

Spreker onderschrijft dat in het coalitieakkoord is afgesproken dat de lagere uitkering uit het Provinciefonds wordt opgevangen door middel van bezuinigingen.

In de visie van spreker heeft hij de vragen van de D66-fractie wel inhoudelijk beantwoord. De heer Gaaikema vestigt met name de aandacht op € 11,5 miljoen voor Agenda 2010. De D66-fractie mist de projectbegrotingen.

Gedeputeerde Van Bergen bevestigt het vorenstaande. Dat is de verworvenheid van de dualisering. PS beslissen op programmbegrotingsniveau.

Gedeputeerde Kamp deelt mede er persoonlijk op grond van bepaalde argumenten niets voor te voelen opnieuw in gesprek te gaan met de gemeente Veenendaal. Zij zou het betreuren indien de commissie dit van GS vraagt voordat de argumenten zijn uitgewisseld. Tijdens het overleg is gebleken dat de aanwezige marktpartij, die de gronden bezit, geen reële mogelijkheden ziet in het project. De gemeente Veenendaal kijkt het project op een wijze die GS niet voorstaan. De gemeente ziet in deze voor de provincie slechts een rol als subsidieverstrekker. Zoals gezegd betreurt spreekster de afwijzing van de gemeente omdat Veenendaal-oost op grond van de criteria de enige geschikte plek voor het project Nieuw Wonen is in de provincie.

De heer Bijkerk merkt op dat het probleem zich toespitst op het feit dat in de begroting een besluit is genomen zonder dat PS daarover zijn geraadpleegd. In de afgelopen maanden zijn in diverse commissies vragen gesteld, omdat PS geluiden bereikten dat het niet goed ging met het project Nieuw Wonen. Hierop is door GS nooit gereageerd. Pas nu komt de gedeputeerde met argumenten. De GL-fractie zal zich hierop nader beraden maar sluit niet uit dat zij hierop op 10 november a.s. nader terugkomen.

De heer Staal hecht eraan op te merken er geen enkele behoefte aan te hebben een probleem te creëren rondom het geheimhoudingsartikel. Hij heeft in dit kader slechts gewezen op de regels. Z.i. moeten PS veel meer kijken naar de mores in dit huis. Als PS in hun controlerende taak hulp van ambtenaren nodig hebben, is het een kwestie van fatsoen naar elkaar hoe een ambtenaar en gedeputeerden daarmee omspringen.